

P. M.

IOANNIS. COMITIS. DRASKOVICH.

LEGIONVM. AVGVSTI.

TRIBVNI.

FIDE.

IN. DEVM. PATRIAM. PRINCIPEM. ET. AMICOS.

INTEGERRIMA.

VIRTVTVM. SINGERITATE.

CONTEMPTO. FORTVNAE. LVDIBRIO.

HOMINVM. PROEMIIS. INFRA. SE-POSITIS.

ALIIS. APVD. IVSTVM. NVMEN. RECIPIENDIS.

NOTI. MELIORIBVS. HEROIS.

A. M. DCC. LXXXVII. D. IX. KAL. MART.

BONIS. OMNIBVS. EREPTI.

PII. ET. GRATI. FF.

HOC. QVOQVE. MONVMENTVM.

PESTINI.

F. F.

N

Systema

Constitutionis Latomiae Libertatis sub Co-
rona Hungariae, in Provinciam redactae.

Per Redactionem Latomia in Provinciam, atque Refor-
mam ejusdem nihil omnino veteri ejus Instituto derogari
volumus, horum enim tanta Nobis est Veneratio, ut inca-
pices Nos libenter fateamur, vel minimam in Objectis
tam augustis Novitatem inducendi.

Verum cum plerique e Nobis profanis occuparentur
Officiis, quae multum Temporis absumunt, alii Commo-
ditate Locorum idoneorum destituerentur, alii denique
per multos Inimicos observarentur; judicavimus ea,
quae Nos ab Officiis profanis retraherent, adeoque ad pro-
movendum Bonum Ordinis minus Capaces redderent, vel
quae nos tam in Publicis, quam praesertim Inimicis, in
Observatione Nostrae indefectis suspectos, adeoque Ordini
potius nocivos, quam proficuos facerent, reformari, atque
in tantum mutari posse, in quantum Mutatio hoc In-
stituto Ordinis non obstarat, nos tamen salvos redderet.

Convenimus itaque pro elaborando hocce Systema-
te Anno 5775. X^o Mense die 22^a et sequentibus, atque con-
clusimus, quod habitâ reflexione Difficultatum, cum La-
tomis aliarum Provinciarum, noxum immediatum inter-
tenendi, atque Caeremonias, Apparatus, Ornamenta om-
nia observandi, quorum Formalitas hucusque in Use fuit,
in Provinciam recedere, et omnes illas Formalitates, in
ipsa

2
ipsa practica Latomia praetermittere velimus, quae non ad Essen-
tiam Rei spectant.

Deusum itaque per nos fuit, totam Provinciam a loco-
nam Hungaria spectantem, in duas Comendaturas dividen-
dam esse, quarum alterutri unus praesit Supremus Provinci-
alis Magister, singula autem unus Comendator. In Opus-
torum Magni Magistri creavimus duos Assistentes, quorum
gravis Comendatura unum praestabit, unum Visitatorem
Generalem, Oratorem, & Secretarium. Comendatori adjecti
sunt & gravis Comendatura tres Assistentes Comenda-
tories, qui, prout Assistentes, et reliqui Supremo Mage-
stro ad latus positi, huic, ita illi, Comendatorem suum
tam Consiliis, quam Operibus, in regenda tota Provincia,
et respective Comendatura iuvabunt, et sine quibus
nihil decideri potest; Comendaturis denique Quadra
subjecta esse debebunt, quorum praeter tunc Planiense, Bagra-
biense Transilvanica, Paraddinense vero, & Occidentale Cis-
Savaria suberunt Comendatura.

Hac occasione etiam Magistratus electus fuit, re-
spectu cuius sequens Ordinatio facta est, ut nempe Ma-
gnus Magister omni anno, Comendator omni trien-
nis, reliqui vero Officiales tam primo, quam secundo ad-
jecti, omni biennio in Congressu Generali per Supre-
mum Magistrum indicendo eligantur; Sed absen-
tia Supremi Magistri, Distantiae Locorum, Diversa de-
nique alia Obstatula impossibilem fecerunt, hunc Ordinem;
quare propter in Congressu Generali 1777. II. Mense die 24to & 25to
subsequis celebrato, aboliti sunt alii Magistratus pra-
ter unum Supremum Magistrum, qui in sua Dignita-
te restauratus est, adjecto ipsi Provinciali Magistro, qui
in absentia ipsius, vires ejusdem gerere, et ad Quadra re-
sitanda concurrere debeat.

Consti,

Constitutionale Systema Latomiae in Provincia Liber-
tatis, est, quod sit unus Supremus Magister, unus Provin-
cialis Magister, Septem Quadra, pro nunc, quorū Ma-
gia, et Constitutio in Parte secunda videbitur. Provincia
hac Latomica in nulla Dependētia est a quocunque alio
Quadro extero; Ex quo enim Libertas apud Nos pro prima
et firmissima Basi totius Latomiae habetur, indignum
esset, se aut Contribuentem, aut Manicipium cuiuscunque
reddere, verum colimus Amicitiam Specialem cum
Fratribus Reformatis in Suetia, et in Imperio sub Duce
Brunsvicensi, Vienna autem sub Duce Meklenburg
illocatis, atque generalia nostra acta cum ipsis com-
serimus, prout et ab illis eadem Signa bona Cointel-
ligentia experimur.

Idem Nexus est nobis cum Fratribus in Regno
Croacia habitantibus, qui a Quadro Berolinensi de-
pendent, sed ab ita a nobis, ut Nos quoscunque legali-
ter constitutos Fratres fugiamus, vel nos a Consortio
eorum segregemus, profitemur enim nos regi veris
Spiritu Latomus, et Ratio, quare in Separatam Pro-
vinciam receperimus, partim in Difficultate Nexum
aliquem cum remotis Quadris intertenendi, partim ve-
ro in amore Nostrae Libertatis, et Independentiae. Si-
ta est; eadem hac libertas nobis vixit, ut Quadra
Nostrae etiam inter se, et respectu Supremi, et Provin-
cialis Magistri plenā gaudeant Aequalitate, conclu-
simus itaque, ut quodvis, et singulum Quadrum om-
nia Officia sua, quae vel in hac Parte, vel in sequenti
explanabuntur, libere, et per se exercere possit, resor-
vata

4/
vratâ tantum amicâ intelligentiâ cum reliquis Quadratis
et reservatâ recursu in casibus singularibus ad Supremum
vel Provinciale Magistrum; qui duo, præter Indictionem
generalem Congressus, et Invitationis Fratrum ad talem,
ac præter subministrationem Consiliorum, nullum Jus
per se solos in aliâ Quadra habere poterunt, in Quadra
autem illa, ubi Magistrorum Sedis vicem agent, etiam
iure tali uberius explananda gaudebunt.

Congressus ergo generalis celebrabitur annuè se-
mel, ad talem invitabuntur Quadra per Supremum,
et Provinciale Magistrum, Quadrum quovis dies
illuc exmittere debet Deputatos; In hoc Congressu ge-
nerali, cuius Indictio saltem sex septimanis præce-
dere debet, opportunò Loco, & tempore præfixo, ne di-
spitis aliqua superesse possit. Profanis de Concursu,
Fratrum Supremi, & Provincialis Magistri, nec non
Magistrorum Sedis Electis, fiet.

Ceterum præter ornamenta Quadorum, & vesti-
tus Fratrum, præter Cereémonias, quæ ex supra di-
ctis Editionibus observari non possunt, quæ tamen om-
nia cuiusvis Neo-recepto per extensum explanantur,
omnia alia ad Essentiam Latoniæ spectantia per Nos
omnino conservantur, Gradus verò illi infiniti, qui
in antiquo Systemate usitati fuerunt, secundum Prin-
cipia nostra in tres gradus reducti sunt.

Ac tandem ut omne Periculum tollatur, quod in
Correspondentiâ, vel seu in Discursu per Mentio-
nem Nominum occurrere posset, solemus cuique Neo-
recepto Fratri Nomen aliquod sibi met ipsi selectum at-
tribuere, ac tandem in omnibus agendis Latoniis
hocce

hunc Nominis Compellare. Denique ad induendam Firmitatem, Consistentiam, & equalitatem inter Quodam, Codex hic omnibus Quodis in Concursu Magistrorum Sedis, secundum Consensum ipsorum Annis 5777. XII° Mensis die 17. et sequentibus pro Normale traditus est, & per omnes vilesim subscriptus.

Officia Magistratus;

Obligatio Supremi Magistri est, Comuni Dono Quodorum, & Fratrum indefesse invigilare, Continuum Cor-respondentiam cum Quodis immediate, vel per Provincialem Magistrum intertenere, omni Anno semel omnia Quodra personaliter visitare, Congressum generalem legaliter praefigere, Fratres ad talem invitare, ac ibi de omnibus suis Actis generalem, & specialem Relationem facere, & officium gestum designare, & vero omnibus Decisio generalis Congressus submittere, uno verbo omnia illa zelo observare, & agere, quae in Bonum Ordinis, Quodis, aut Fratris cupendam tendere possunt, omnia autem contraria evertere tentare.

Provincialis Magistri obligatio est, omnibus iis, quae per quendam sua Provincia agentur, invigilare, atque id sollicitè agere, / curare, ut Quodra irremissè labore in Sacro Nostro Opere occupentur, Correspondentes inter se hinc servent, probi mores ulique aut invehantur, aut conserventur, Disciplina facta, & itaque maneat, Fratres mutuo sibi noti reddantur, nihil denique praetermittatur, quod ad promovendum Ordini creditum, & Incrementum facere possit. Ut autem tanto melius Operari valeat, hinc quivis Magister ultra

ultra eas Relationes quas omni vice dum per Provinciale Magistrum super aliqua re interrogatus fuerit, prestare debet, daturus adhuc est super sequentibus, quae huius subjunguntur. Remittit semestrali Relationem, alteram quippe circa Festum S. Joannis Baptista, alteram circa Feste Natalitia, ex quibus dein ille Extractus formabit, ac illos Supremo Magistro submittet, ut quid quid ad ordinem pertinet, illorum per his dies adagvata habeatur. Notitia, et Scientia, quoniam isti etiam Congressus debitas proflare possunt Notitias; illud etiam super sequitur, binos hos Magistratus super omnibus Latonicis actis una, et profanis, generali Congressui, dum super aliquo homine interrogati fuerint, Relationem reddere teneri.

Magistri Sedis ea fere sunt Obligationes nunc etiam, quae fuerunt olim, quippe juxta Inurationem Plani Politici, Sacro Nostris Labori intendere, Fratrum Commoda promovere, probos Mores conservare, Charitates exercendas disponere, cum Provinciali Magistro exactam servare Correspondentiam, eiusque in omnibus sequi Inurationem, verbis quaecunque Sacro Nostris Cuius quodpiam afferre possunt Emolumentum tollere, cense prout, visitanti autem Supremo Magistro omnia etiam sanctissima pandere, et prout in se est, detegere.

Assistentium, Secretarii, Ministri Charitatis, quod Officium unice pro exercendis Operibus Charitatis, item Censoris, quod pro conservandis inter Fratres probis Moribus Constabilitum habetur, Instructiones quodvis eorum particulariter elaborabit.

Hae est igitur Paucis Nostra Constitutionis, dum quippe medio Congressus generalis leges conduceretur.
scutiva

4
ecutiua vero Potestatis Directis Supremo Magistro, et res-
pectivè Provinciali deferatur.

Basim novi Gubernii constituit Libertas, spiritum
vero, Comice Ordines Incontinentiam, unde illimitatis
notae, erga omnis generis Latentes Tolerantismus
dicere debet.

Denique quaecunque ad Cassam, ad bonos Mores in,
spirandos, Irregularitatem, et Simplicitatem Morum, et
omnia, quae aliquando generaliter Legibus circumferri,
be haud possunt, verum localibus accommodanda sunt
circumstantibus, liberum est Praedictis privatas cons-
dere Leges, quae tamen per Congressum Generalem, dum
de iis Supremus Magister ad illum retulerit, exami-
nari, et etiam abrogari possunt.

Materiae, super quibus Provinciali Magistro
Semestrales Relationes praestanda erunt:

1° Quid Praedicta per curriculum illius Semestris
celebrata, an aliquis, et quis receptus?

2° An quapiam res Criminalis deciderit? quod
fuerit Substratum, et qualis Pena irrogata?

Notandum autem hic non intelligi duntaxat Crimen
strictè tale, verum etiam alias minoris momenti casus,
per, quae verbi gratia reprehensionem merentur.

3° An Cassa subsistat? quae Charitatis opera per-
fecta?

4° Quomodo succedat Executio Plani Politici, signan-
ter in ordine ad Punctum Secundum, quodnam Prin-
cipium maximo cum Successu peragatur, et propagetur?

5° Qualis inter Fratres Harmonia? an non sit aliquis
male contentus? quae male contenti ipsius Ratio?

Semestrales

Semestrales Relationes super singulis Fratribus.

1^a Evis egiā Ordinem Fervor?

2^a Quales dominantes egiā Passiones?

3^a Cuius generis Divertimentis potissimum utitur?

4^a Qualis in Moribus, an laxus, an severus?

5^a An iuxta Plenum Politicum mereatur Electis accen-
seri? si non? ob quale Vitium, et an illud Vitium corrigi
possit?

Super Negotiis Profanis omni Mense.

1^a Quenam Negotia decurrant, quae Ordinem spectare possint?

2^a Quenam Amici Ordinis, et Fratrum? quomodo juvandi?

3^a Quenam Primitiae, et quomodo coecendae? denique alia
Subtrata, quae se presentabunt.

De Politia.

Per Politiam intelligitur Practica, et Manipulatio Ne-
gotiorum, quae ad evadendam Felicitatem totius Ordinis,
aut Evadri cuiusdam, vel denique quorundam Fratrum, vel
unius tantum Fratris conferre possunt.

Negotia haec omnia aut in Evadris legalibus, aut in
Conferentiis, aut per Correspondentiam aut denique per
Nuntium oretenus conficiuntur. Evadrum formale pra-
ter Receptionem, Promotionem, Exclusionem, et praeter
Festivitatem Magnam, aut denique nisi Deputati a,
licet pro Congressu generali, aut particulari eligen-
di sunt, nec iudici, nec servari potest. Iudicio Evadri
incumbit Magistro Sedis qui ad hoc Munus utitur
pro occasione, et comoditate Circumstantiarum, vel
Assistentibus, vel aliis Fratre suo. Securitas Loci est
primum Objectum, quod attentioni Magistri Sedis
tenerissime recomendatur, adeoque nunquam aliquod Ev-
adrum in loco non optime perillustrato servari potest; Non
expedit

expedit etiam Quadra sapient in eodem loco celebrari, sublay-
tis ornamentis &c: possunt haec in omni loco, cujus civitas
hinc liceant, ac etiam tempore Astivo in Campo, in Syl-
vis, in Pallibus servari; modo Fratres, qui pro Vigiliis ex-
positi sunt, attentionem debitam adhibeant. Quadrum
pro gravitate rerum pertractandarum, & pro gradu Ro-
mationis celebrabitur. Quadrum semper dicto Magistra-
tu provisionem esse debet, et Prerogativa gaudet, secundum
pluralitatem Votorum Officiales eligere, et installare,
quos Fratres non tantum Magister Sedis autem duo-
bus Votis conveniet, Secretarius autem Vota colliget.
Omnia alia Negotia per Conferentias terminantur, qua
in eo a Quadris differunt, quod in his nulla Signa, nul-
la Formalitates observantur, adeoque tales pro gravi-
tate Negotiorum hi vel illi Fratres secundum Metho-
dum praescriptam Invitationis vocati possunt.

Secretarius succinctum Protocollon cujuslibet Confe-
rentiae conficere debet, in quo maxime ad Conclusiones
spectare oportet, Conferentiam etiam semper infalli-
bilem, adjectis omnibus viis, & modis, quomodo deusum
in effectum ire potest, servare necessarium est.

Scriptura Magistri Sedis nota est, quae uti quoset
pro correspondentia, haec nulli omnino alteri prater
Fratribus eminentioris gradus, & Secretaria pateat.

Correspondentia servatur vel intra Quadra, vel in-
tra quadrum, & Fratrem, vel intra Magistratum, vel in-
tra particulares Fratres; Si Quadra intra se correspon-
deant, Littera secundum notam Scripturam Confe-
rentiae ad Magistrum Sedis inviantur, qui deinde convocato
Quadro, aut Conferentia, Epistolam omnibus ad Quadrum
spectantibus praesentibus perlegit, et Conclusionem neces-
sariam de super format, et eadem Methodo respondet.

Magister

Magister Sedis, cui optime Negotia ad Ordinem, & Fratres spe-
 cialitè nota esse debent, ita Fratribus presentibus, vel absenti-
 bus committere sollicitus sit, ut presentes in Dies, vel totius
 quoties de Negotij sibi commisi. et Personis eidem Magistro
 Sedis Relationem faciant, absentes vero eidem scribant,
 pro qua Correspondentia, pro tempore. Clarum Correspon-
 dentia practicabilem assignet, quæ autem tantum pro uno
 Objecto deservire, & finito illo Negotio. comburi potest;
 ac nunc potissimum Magistri Sedis intenti sint, ut nul-
 lum Objectum, quod vel aliquo modo ad Nos spectare po-
 test, negligatur, cuivis autem Objecto pertractando magis
 Frater, aut pro gravitate Negotiorum etiam plures depen-
 dentur; Huc spectat observatio Personarum respecta-
 rum, et Inimicorum Ordinis, vel Fratrum in particulari
 hac tangam Res Summi Momenti peculiari attentione
 tractanda est, Inimicus talis per plures Fratres conti-
 nuo quæri, observari, circumdari, debet, ut via ipsi
 Tempus supersit, aliquid contra Ordinem, vel Fratres
 machinandi, et ut id, quod forsitan tentaret, illius notum
 factum sine Mora præcavere valeat, et certe nulla
 Ars Latonia tantum Laborem, Solertiam, & Operam
 exposcit, prouti Observatio hæc Personarum, ab ea etiam
 dependet tota Felicitas Ordinis, & Fratrum, per eam
 habetur notitia Mundi, & Hominum, sine qua nullus Pro-
 fectus sperari potest, per hanc deleguntur, Inimici, ^{naventur et} _{per}
 vivuntur, per hanc noscuntur amici, & juvantur, nullus
 enim Inimicus vel Ordinis, vel Fratrum sibi met ipsis de-
 lingvi potest, sed cuilibet pro genio suo, Frater sensus ad-
 junge debet, qui ipsum exspectatur, omnia ejus Dicta facta
 observet, eadem Magistro Sedis referat, ut quantum potest
 talem Inimicum corrigat, ubi autem Correctio desperata
 fuerit, incumbit Magistro Sedis, se, aut Fratres contra
 talem

talem Malivolum, aut per Quadrum suum, auct. adjuvantis
 alterius Quadri tutum reddere, et talem qui plane Honor,
 et, Fortuna, Vita cujusdam Fratris periculum poneret, ex
 tra creditum, et potentiam mentem suam in Effectum de,
 dicendo collocare. Omnia quae hic dicuntur de Relatione
 orali, intelliguntur de Correspondentia. Necessarium est itaque
 ad habendam perfectam Unionem; Harmoniam; ad foven-
 dam veram. Co intelligentiam, ad praevertenda omnia Ma-
 la, et evadenda Emolumenta totius Ordinis, et omnia
 Objecta, quae vel minimam attentionem merentur, et
 quae a Notitia unius Magistri Sedi, pervenire, et
 Provinciale Magistru, et per hunc tam Quodrum, quam
 Supremo Magistro sine ulla Coniunctura, hoc enim
 Correspondentia est. Optimum Medium, Nos itaque Co-
 eorum scuros reddendi, et omnia possibilia media in
 bonum nostrum Converterendi; potest etiam in Quidam
 astitatis scribi e Quadrum in Quadrum, et deinde tandem
 idem Provinciali Magistro intimari, non Verba In-
 mius quivis Ordinis; Quadri, Fratrum, vel Fratris, om-
 nibus Quadris, et Fratribus tanquam abominandis, per-
 sequendis, et puniendis, quivis vero Amicus, tanquam
 Colendus, et juvandus notus esse debet.

Secretarius itaque Connotationes accurate super
 omnia haec continuò succedente servare debet, quae etiam
 sine casu singulari, saltem semel in semestri Pro-
 vinciali Magistro committi debent.

Correspondentia inter Magistratum ergo, licet
 dum Methodum explanatam consistet, illa autem
 quae intra Fratres privatos intercedenda venit, sicut Pri-
 dinem aliequam Influxum habuerit, brevissime, et quae-
 cunque clari, quae in omnem casum per Magistrum Sedi
 Fratribus assignabitur, Conficiatur.

Relationes

12
Relationes orales mane vel maxime Magistro Sedis fiant, et
potente autem Necessitate toties, quoties, et ad habendam Securi-
tatem omnis Precautio adhibeatur.

Invigilandum erit maxime Scriptis, & Correspondentia.
Magistri Sedis, & Secretarii, qui sua Scripta semper apud Ma-
gistrum Secretarium servare debet. Hac omnia quodvis Quadrum in
Cistula una, bene compacta, & firmata conservabit, pro-
fectione autem tempore Infirmitatis, Itineris, Arresti Ma-
gistri Sedis, Scripta omnia ad primum, vel secundum chi-
stantem vel Secretarium deferri debent; Necessarium est
itaque, ut ambo Assistentes, et Secretarius Notitiam ha-
beat loci, ubi Scripta degant, et ad talem aditus ip-
sorum pateat, ut eveniente Morte repentina, vel alio Fato Ma-
gistri Sedis, Scripta hac illius occupari, atq; in Locum
Securitatis portari possint.

Non tantum Objecta Ordinem, et Frates spectantia, &
respondentia Magistrorum Sedis subjaceant, verum et ex
quo Notitia omnium, quae contingunt, & aguntur, illius
Fratribus, & Quadris nota esse expediat, et Necesse hic non
tantum valde utilis esse possit, sed et Ordini, et Quadris
ac Fratribus in oculis profanorum Magnum Creditum
Comparet, si omnia, quae etiam procul ab ipsis contingunt
ipsis nota sint; oportet ut quivis Magister Sedis omnes
tales Eventus, qui vel aliquam Considerationem meren-
tur, aliis Quadris vel Magistratualibus, aut etiam Fratribus
absentibus illis notis faciat. Possunt haec Relationes modi-
ordinario, aut vero Magistri Sedis occupati, etiam per
quemcunque Fratrum perscribi; Interim tamen solliciti
caveendum est, ne foris res inarta notificentur, sed omnia
illae, quae scribantur, confissima sint.

Raptores Quadrum pro se interstenebunt, nec super illis
ullas rationes vel Ordini, vel Magistratui Superiori dabunt.
Objecta

Objecta Caesarum sunt:

- 1^a Utilitas generalis Ordinis, atque Effectus omnium illorum
qua ad Nos spectant.
- 2^a Adjuvium Fratrum in necessitatem quamdam propter
suam culpam positorum.
- 3^a Beneficia Humanitatis erga Mendicos publicos, vel
privatos, infirmos, Orphanos, Mortuos.
- 4^a Pensiones profanorum, qui nobis utiles esse possunt.

Instructio.

Magistri Sedis contra Defectus Fratrum.

Facile est Vitis, quos noxmet ipsi deliquimus, & quos
alioquin Eatis, et Virtutis Studium ad complendas Ordinis
Leges sponte sua ducit, imperare, interim, cum inter
nos inveniri possint discoli quosdam Fratres, qui nefas
severioribus mediis coercendi sint, hinc Correctionem
horum hinc Punitionem putabamus circumscribendam.

Dupliciis ordinis Reatum isthic in Considerationem
venire posse, alterum quidem eum, dum quis Fratrum,
aliam quempiam Fratrum offendit, alterum dum in
ipsum ordinem peccat.

Vindicta primi ordinis Reatus, cum discreta totum
in Complexu Sacrum Nostrum Collegium haud feriat,
Studio, Dexterritate, ac Prudentia Magistrorum Sedis
quin ipsis etiam in Corpore Quodvis relinquitur.

Aliam subeunt Considerationem omnes illi Reatus,
qui si Publici innotescerent, toti in Complexu Ordinis
magnum allaturi forent Detrimentum, circa hos igitur
sequenti Statuuntur.

Primis. primum et summum Magistri Sedis Medium esse
debet, tali Fratri a recta via aberranti, Errorem suum
claris

¹⁴
claris minime tamen asperis verbis perpicuum cedere, et ab illo non tantum sinceram Vitii sui Recognitionem, sed et veram et haud simulatam Penitudinem extorquere; Magister in eo Casu non Iudicem agit, verum Amicum, ab his igitur omnis, Supercillii Severitas, verum Mansuetudo, Dolor intonus, ex errore lapsi Fratris promanans, ac sincerum, ipsam adlectionem Semitam levocandi Studium, omnem ipsius istiusmodi Operationem animare debet.

Secundo: Si Paterna haec Monitio nullum, aut exiguum, in Animo huiusce Discoli Fratris, producat Effectum, tunc Magister Sedi advocatis in presentiam adhuc duobus Assistentibus, ac proceps gravitati eum alterasse e magis meritis, Fratribus, hunc ipsum teatum paulo severioribus tali Fratri exprobratis Verbis, ac pathetice declarabit, nisi respiciat, Correctionem huiusmodi teatus semet ad ipsum Vivarium vel invitum deferre debere; et haec quidem prima Methodus est, qua Errores obripi sine singulari Reflexione commissi corrigi possunt.

Tertio: Si Error per Fratrem commissus ab aliqua in, veterata Habitudine procedat, et Correctio vix sperari possit, Frater talis sensim sine sensu protermitteri, et a Consortio arceri poterit, ipsi autem pro Observatione aliqui Fratres deputari debeant.

Quarto: Si tandem Delictum Fratris, ejusmodi Indagini, sit, ut vel Malitiam praemeditatam, vel perversum, et incorrigibilem denotet Animum, atque Ordini noxium esse potest huiusmodi praestantis praetermitteri, ad alii etiam Vivaria Informatio dari debetis, ut tali nullibi Locus pateat, dum interim omnes Magistri Sedi, per Supremum, et Provinciale Magistros de Pama ei, dem infligenda Consulantur, ac per Corpus hocem pro morem Fratrum decidatur, quomodo talis indigna, Frater miscui sui Iudicii puniendus sit; Interim casus, Fratri vel reprobato, vel excludo, aut protermissio appellatio patet

patet ad generalem Congressum, qui ultimum Forum est
Latonia, vel poterit etiam sibi Commissionem unam constan-
tem ex aliquot Magistris Sedi, & Senioribus Fratribus ex-
perere.

Supplementum.

In Supplementum veniunt hic adhuc aliqua per Ma-
gistros Sedium immutata inserenda.

1° Si Visitatio omnium Civitatum per Magistrum Au-
premiu legitime aliunde occupatum, aut impeditum
minus fieri potest, liberum erit huic, ad hanc Visita-
tionem vel Provinciale Magistrum denominare, vel
plane Magistris Sedi Provinciam dare, ut unus al-
terius Civitatem visitet, de qua tamen Visitazione Ce-
latis genuina Supremo Magistro facienda est.

2° Si annuus Congressus teneri non possit, latius cur
hic indictus non sit? Magistris Sedi exponi debet, &
poterit Defectus hic per Convocationem eorundem per
Partes, et secundum Circumstantias compensari.

3° Ex quo Minus Censoris in omni Civitate videatur
non esse necessarium, et quivis Fratrum teneatur in-
vigilare Actis sui Fratris, ac etiam tales Observato-
res per Magistrum Sedi deputari possint, qui in suis
Fratre eundem observabunt, satius fuit, a Statutis,
ne huius Muneris recedere.

Supremum Ordinis Nostri Objectum est, Vires graves
honoratos, ceterique Cordis, sub tota Hungaria Corona feras,
sor, atque ita preparatos habere, ut hi ad omne, quod
ab ipsis Commoda generis humani postulaverint, suffi-
cienter parati, nihil Amore, Studioque in illud habeant
antiquius, aut prout non cuius Individuus data est
ca mentis Elevati, ut semet seu suis, Viribus, sive alienis
Consiliis, & Exemplis e medio Communis Fortis eripere, ac

non

non nisi sublimia, felicitatemque totius in Complexu Populi pro unico Actionum suarum Objecto habere valeat, ideo universa Ordinis Membra in duas Classes consideramus dividenda, alios quippe Electos, alios autem operarios, primos illos esse, qui Exemplis proba Vita, Virtutumq; alijs praevalent, sintq; Ordinis ea Columnae, in quibus spes omnis habeatur reposita, alii ut. ut. in se probi Viri, ob Me, diocritatem tamen sive Talentorum, sive alias vias physicas, vel morales Circumstantias ad populiaria, quam Ordini praestanda obsequia haud possint applicari. Jam reflexe ad hanc generalem. Supremi Nostrum Principis Praeam sequentia praeprimis requiruntur.

1^a Ut singularis in assumendis Fratribus Delectus sit.

2^a Ut Fratres ad quamvis generalia in ipso Ordine formentur Principia.

3^a Ut singularis Fratribus inspiretur Ordinis Amor.

ad 1^a quibuscumque qualitatibus pollere debeat Candidatus definitum jam habetur in genere per Cathedismum. Ceterum sequentes adhuc Magistris pro ob. servamine praescribenda sunt Reflexiones. Cum Comoda singulorum Fratrum praeprimis curae habere debeamus, hinc suapte sequitur, eos praeprimis Moralitate bona quarendos esse, qui aut per se, aut per eos, apud quos Fratram valent, Fratribus reliquis utiles esse possunt, deinde eos etiam praeprimis quarendos, qui populares sunt; nam dum quisquam pluribus, aut de populo, aut alijs egregijs Viris placet, ut ut ipsa, litates ipsius animi, non illius in oculos incidant, hac tamen proborum Virorum Consensus, semper bona quamvis supponit in tali Viri Dotes, Interest praeterea Fratribus, ut nihil, quae alibi, aut privatim aut publice aguntur, ipsos lateat; hinc de omni statu, et Gene.

te deligendi sunt viri, sed cum primis Medici, & familia-
ares, Confessarii, hi enim a potiori solent esse deposita-
rii secretorum; quae ubique, et ex iis in Comoda Fratrum
utilitatem trahere expedit; quâ ratione autem iisdem
secretis utendum sit, et quâ ratione omnis abusus, se-
dulo praecavendus, ipsa Leges Prudentia dicant. In
quovis tamen ejusmodi Subjecto singulari, Animi ho-
nestas semper supponenda est, nec temere quispiam re-
cipiendus; atque ideo, dum quispiam proponitur, nisi
celeriter nefors Comoda Ordinis, sub Magistro Sedis-
responsionis onere libranda, Receptionem ipsius postu-
laverint, Receptio ad unum annum erit deleganda,
cui immediate unus Frater, per Magistrum deligen-
dus, qui ipsum per Curriculum medii anni observet,
adjungendus est, quò evolutò, idem Magister scriptam
de Candidato, super animi Dotibus, Talents, Moribus
verbò Vitutis, et Virtutibus, dabit Relationem; alterò se-
mestri Candidatum hunc rursus alter Frater habebit
observandum, ac per eum itidem similis facienda ve-
niet Relatio, quas Relationes Magister combinet,
atque pro re nata, aut ad Receptionem, aut ad Re-
pulsam progredietur. Duplex erit inde Commodum,
primum, quod non nisi rectissimos habituros simus Vi-
ros, dein, quod inde patebit, an delegati hi Fratres
adequatam Homines noscendi habeant Facultatem,
qua qualitas pro Electro absolute est necessaria, neq-
ad hunc Gradum quispiam, ut et alias omnibus Hu-
meris absolutus admitti valet, scriptas ejusmodi Re-
lationes Magister Ordini, in archivio secretiori Conser-
vabit, easq- generali Visitatori necessario usu Legendas
præbebit, qui has cum Tabellari sibi exhiberi solita Re-
latione

latione combinaturus est, huc ea etiam pertinet. Reflexio, quod non semper videndum sit, quales in presenti Animi Dotes habeat, sed an aliqua nova ipsi propria addi possunt, quare si, ^{aliquis} ~~aliquis~~ aut excellens Talentum, aut peculi- ares Circumstantiae Receptionem suadeant, propterea, quod ille non omnibus recte qualitatibus repositus praeditus sit, non erit negligendus, quia Magister Sedis dabit operam, ut aliquis ex probationibus Fratribus ipsi adjungatur, qui, an ipsi meliorem repositi Animi Habitudinem instillare possit? videat, praeterea si Adolescent. quispian magna Expectationis in eadem Vicinia reperitur, videbit, per- inde Magister Sedis, ut aut ipsius Subornator vix alias probus suscipiatur, vel vero Adolescenti tali adju- gatur quispian e nostris, qui subinde Gustum ordinis ipsi instillare, ac ita a teneris, quasi Unguiculis pro Nostrate formare valeat, quia Ratione autem quispian nunci possit, ut ut. Experientia, matura Reflexio, et in- tima Cordis humani Notitia, optima sit hoc in papi Ma- gistro, quodpian tamen non obicit isthuc subungere Observationes; quippe videndum erit, quoniam habeat Amicos, e quorum Moribus, aut Cogitandi Methodo, facile ipsum etiam affegri possumus; deinde quibusnam utatur Divertimentis, cuinam Passionis desitus, qualis cum Me- lioribus, ac amicis ille fidelis maneat, vel vero eos fa- cile mutare consueverit, qualem se exhibeat in Scien- da, qualem in Adversa Fortuna, qualis sit in suos Do- mesticos, vel inferiores, an amorem ipsorum habeat, an an sitmet ipsi Constat, an semper idem sit cum Di- versis Statibus, & Conditionis Homines, an non et Actio- nes suas, et Principia pro Diversitate Hominum, qui- bus cum conversatur, mutare consueverit? an non
illustri

Nulli quoniam sine amicitia, sine humanitatis Facto Con-
spiciuntur sit, quod tamen factum rite examinandum, et
ex quo Motivo profectum sit, videndum; nam sapere et
indifferens, et etiam plura Actus Virtutis Speciem muta-
re, ac Splendore illius refulgere solet, pro primis, si
quem olim habebat Amicum, qui casu aut Inimicum,
aut indifferens redditus est, huius Conversationem haud fo-
re negligendam, nam si hic debilis sit, ex eo intimiora Cor-
dis talismodi Viri facile cognosci possent, si Paternam
Lect sit, ex modo, quo Domum suam gubernat, aut Pro-
les educat, cogitandi ratio utcumque percipi potest.
Cuncta tamen hac Indicia separatim sumpta, esse a,
deo aprivoca, ut ex aliquo eorum rectum Iudicium
formari nequeat, bene autem ex reciproca horum, et
simili Combinatione, quorsum ut superius attachum
est, Experientia, ac penitiori Cordis humani Cogi-
tatione Duce utendum est.

Venerandos autem proprimis eos esse, qui singularis
sunt Activitatis, singuli Laboris Studiosissimi, hoc enim
in agendo contentio, supponit in Viris tali, aut Studio,
aut Gloria, aut etiam Ambitionis Passionem, quam, ut
aliquis inter nos in Numerum Electorum referatur, ali-
quo in gradu perinde habere debet; Passio enim con-
formiter ad Ordinis Nostri propria Directa, optimos
grossius, producit Effectus, ex adverso Homo ignavus nulli
e propterea potest esse Utilitati, qua ratione autem in
Fratribus naturalem pro Activitate Dispositionem na-
ctis, hae adhuc magis accui possunt, dicitur Puncto 2°

Huc pertinere hoc etiam, ut Magisteri suadri vi-
cissim, in promotione singularem habeant Delectum,
quod

quare, prout in assumptione alicujus, ~~non tamquam~~ profecti etiam fines, ut ut non primarii, secundarii tamen esse solent, ita ex ad-
verso in Promotionibus omnes secundi fines plene excluden-
di, et non nisi Merita et personalia, et Latomica in Confide-
rationem venire debent, Gradusque non aetati in Latomia
exacta, verum Virtuti Latomica, ceteraque vita Premium
dari debet; ut minores viam hanc iudicii Severitate, max-
perpiciant, sibi non aliam, quam viam Probitatis, ad al-
tiora patere accessum; quâ autem ratione Fratres, De-
derum altioris Gradus inspirari debeat? dicat, Summo 3°

Pigilantem praeerea esse oportet Magistrum Sedis, ut
pro Quadri Officialibus, quorum Electis ipsis Quadris relin-
quatur, non nisi Subjecta majorum Meritorum assump-
mantur, Officia autem in quovis Quadro praecipua erunt
primus, et secundus chifflens, Censor, Secretarius, et Ma-
nister Charitatis, Proinde regulatis omnis Politia ipsis
Quadris libera relinquitur, ita admittitur etiam, plura
pro ratione convenientia, et Necessitatis creare Officia,
ad prima duo Munera debent eligi unice Fratres jam se-
cundi Gradus, ut hi nempe in Quadro etiam huius Gra-
dus Munia sua obire possint, pro Eligendis aliis possunt
etiam Typones se applicari, qui meliori forent Expecta-
tionis, de Munus autem horum Officialium agitur separatin.

Denum ea etiam incumbere Magistris Quadri cura,
ut ad Congressus Fratres idonei, Ordinis Auditori, et Viri al-
lias illuminati exmittantur, a singulis autem Fratribus
unus representans deputari potest, quoniam duo etiam, Nota
non tamen plura in unum Deputatum concentrari pos-
sunt, Ex ipsis hisce Deputatis jam apparebit, qualem
Magister Sedis in excolendis suis Fratribus Operam rin-
gendere aut velit, aut sciat, atque ex hisce Deputatis
metiendus

metiendus est, et zelus, et activitas Magistri Sedij. Caterum dum superius in aliquot locis dicimus querendos esse Fratres, non intelligimus vite quopiam artificium, omnia enim nostra opera aliquid illustris, magni, ac Ordini nostro commendatitii spiritus debent, absque omni mediocritate non nisi Unimis congrua Minutia, sunt aliqui Moralista, qui id afferunt, quod si Virtus quoad omnes sui Relatus, res reddatur perspicua, nemo sit ita improbus, qui ad eam illud sectandam non animetur.

Ad Primum secundum, cum Supremum Sacri Nostri
Catui Obiectum sit, Commoda Generis humani omni
possibili modo promoveri, bene principium debet occupa
re locum Humanitatis Studium, sive Continuum, et ite
renisus, Nisus, quampiam sive Individuis, sive in Com
pleto Genere humano prestandi utilitatem. Individui
ad aspicere solemus Consilio, aut Opera, Genere hu
mano aut Exemplis illustrioribus, aut auspiciam
utilioris veritatis sive Detectione, sive Publicatione. Igitur
quoad Individua Magister Sedij non tantum in Com
ventibus una, ac particulari Societate de Excellentia
huius Virtutis ad Fratres omni cum Energia sermones
facit, verum et seculum miseriores, aut aliquot Cala
mitate propter, vel etiam prava vite Homines, quos
ad frugem revocare Publici interest, indagabit, atque
quam Ratione Auxilium ipsis ferri posset, cum
Fratribus Consultabit, non petietur autem rem venire
in Consultatione subsistere, verum ad realem etiam
Effectum perducendus est, nihil enim magis vericu
losum est, quam Exempla talis Inconstantis pretere
uti infra uberius dicitur; de effectu autem qualiter pro
curato, et etiam Dei Successu Magister Sedij Frater, sem
per docebit, ut autem Fratres opera etiam succurrere
possint,

22.
 possint, efficiat stabilienda in Eriodres Cassa, hujus dimidia pars
 convertetur in Comoda Quadri, et Fratrum, alia dimidia
 in Sublevationem miserorum profanorum, quare Magister
 Sedis es etiam sollicitus erit, ut praestantiora aliqua hoc
 in quibus exercenda Charitatis Objecta. Fratribus suppeditet,
 quippe honesti aliquos Patri familias prolebus, oratori
 Filium ad Opificium dare, quippiam Studioso Vita probis-
 ris, et excellentis Talenti, quodpiam dare Subsidium, Mor-
 bidum aliquem curandum, aut ad minus aliqua in parte pe-
 videndum suscipere, mortuos sepeliendos ordinare, et similia,
 quae ad emovendos Fratrum Animos plurimum facere pos-
 sent, quare Magister Sedis pro sua Præsentia facile in-
 venturus est, quærenda Objecta Sed pro primis ea sunt,
 dum qui innocens Persecutionem patitur, hic enim bene
 præstantur Officia, dum nempe Inscientiam tutam
 præstamus, et Superbiam, atque Potentiam confundi-
 mus, Si similibus casibus utatur Magister Sedis om-
 ni sua Energiâ, atque Favendiâ ad comprobendam hu-
 jus utriusque Officii præstiti Excellentiam, sed non suf-
 ficit, ut Magister Sedis hoc publico in Cætu agat, nisi
 et domi sua harum Virtutum præbeat Exempla, ite-
 si verbis ipsius Actiones etiam Convenient, longe spe-
 ratissimum sperare potest Effectum.

In ordine ad Genus humanum Magister Sedis frequen-
 tius et privatim, et in Conventibus Calamitates, quibus
 illud præmittere, vivis adumbrabit Coloribus, atque ad
 ferendum ipsi Auxilium Fratres omni cum Calore, et
 Enthusiasmo adhortabitur, docebit fœnestos Pyramidum
 Superstitionis, illimitata Potentis, inde oriunda Pexa-
 tionis, Oppressionis, Persecutionis, aliarumque mille Mi-
 seriarum Effectus, demonstrabit deinde unice Ordinem
 Nostrum illud esse Corpus, a quo afflicta, et fere ubique pro-
 culcata

culcata Humanitas certum possit expectare subsidium, nos igitur committere haud debere, ut illa spe mea frustreretur, hunc in finem iis, qui Ingeniis valent, obversa sunt suppeditanda per Magistrum Cediti Themata, quae ille elaborata debeant; uti mox, ubi de Activitate loquimur, hac fusiùs pertractabimus.

Secundum locum occupat Studium Amicitiae, quae in mutua, ac benevola Animorum Condensatione quarendae est, cum nihil sit in hac circumnata vita dulcius Amicitia, Veritatemque hanc quisque sensatus facile ad segratur, nihil hic de ejus Praesentia loquemur; de amicus duntaxat, inter praecipuas Majestati Cediti Curas esse debere, ut Studium Amicitiae non illius quidem frigida, quam non esse praestat, sed ferventissime, Prohibitis inspirare satagat, hic rursus per Magistrum Exempla potius quam Praecepta danda sunt, Colat ille cum uno, alterove Fratre intimiorem Amicitiam, ac sacras ipsius Leges ea aspe observet, videbit per amicos suos, amantissime talismodi Conprehensionis, captos, mutuam hanc Benevolentiam ita propagari, ut omnes non tantum Ordini, sed & Amicitiae Archifirmo sint jungendi Vinculo; ad hunc articulum spectat Ingenuitas ille, & Candor Pectoris, quos proximis felgere debent Fratres Nostri, Omne artificium supponit Conscientiam propria Imbecillitatis, hinc quod quisque suis magis fuit viribus, tanto Convenit esse apertior. Mulieres, Sexus quippe imbecillior, sunt longe magis ad artificia idonea, quam Viri, Quid nobis arte opus est, qui si Cordis nostri intimiora, ac excellentem Ordinis finem Orbi pandamus Admirationem Concivimus, Postea ritatis vero immortalis gratitudinem habemus exspectandam.

claudam, sed etsi nobilis hæce ratio nobis desset, ac non nisi
 propria, sequeremur Commoda, adhuc omne artificium fugi-
 endum, ^{forte} quotidiana enim docetur Experientia, quantam
 in Animo Hominum Vix, qui in Suspicionem fallacia est vo-
 catius excitet aversionem, quantum item Vir candidi Pe-
 ctoris, omnia Corda Captivet, ut hæc quasi ipsi obviam
 ire videantur, ad partes Amicitia pertinet etiam Di-
cretio, quippe ut Conceditis Nobis Secretis Sapienter uti-
 mur, aut ea nempe aternò Sepeliamus Silentio, aut si
 qua Ordini experiamur, hæc talia esse debeant, qua sine
 Detrimento Ordinis reticere non possent, id autem absq[ue]
 Violamine fœderum Amicitia fieri posse vel indè patet,
 quod id Conservatio Ordinis in Beneficium totius Gen-
 tis humani exposcat, hujus autem Commodis Effectus
 cuiusvis privati cedere debent. Præterea Amicos in-
 dulgentes, etiam esse expedit in iis omnibus, qua a fra-
 gilitate humana promanant, Communis hæc magnis
 Viris Indulgentia, proficijcit a Severo sui Examine,
 ac exacta humani Cordis Notitia, quo quis in se ipsum
 est severior, eo magis in alios est humanus, & indulgens.
 Satyra sunt. Arma mediocris Genij; nec Homerus, nec
 Virgilius, sed neque Locke aut Newton scripsere Saty-
 ras, non est nostra res pravor Effectus Eedere ridi-
 culos, sed malum in origine suffocate, si Amicus noster,
 ut Exemplo utamur, quæpiam in actionibus utatur
 Frivolitate, non est nostri operis Frivolitatem hanc
 exhibillare, cuiusmodi procedendi modus, Levitatis No-
 stræ foret argumentum, sed Conemur potius, solidam,
 firmamque Cogitandi Rationem ipsi inspirare, et utri-
 usque Effectus certos ob oculos ponere, procuratis ipsi
 quæpiam Mentis robore, ac firmitate, Frivolitas sponte
 evanescet,

evanesceat. Quod si Contrariam huic arripuerimus Methodum, neque ille fuisset correctus, et adhuc aversum a nobis haberet Animum, ita de alijs Defectibus, qui tamen soli ii huiusmodi intelligentes, qui non nisi ipsis nostris Amicis Detrimentum adferrent, neque Indulgentiam ad ea Vitia quae Pravitatem Cordis presupponunt extendendam esse. Contra haec enim, cum alijs probis Viris, Noceant, ea Altem, quae Studium Conservandi Ordinis impeditat, arripienda sunt. Fidem vero erga Amicos ita Sacram esse oportet, ut antequam hanc frangere sustineamus, omnium charitativarum rerum; vita quippe, et honoris subire malitiam. Facturam; Si in Fratres sacris nostris Mysteriorum jam iniciatos ea cadere posses suspicio, ut ignoscere videantur, Vinculum Amicitiae non nisi circa haec, nequa versari posse, vellemus huiusmodi id pluribus explicare, cum tamen id negaremus credere, ut Fratres viles quoddam, et abjectum habere possint Amicitiae Objectum, huiusmodi ab eo praesumimus. Ceterum hoc etiam in passu vigilantibus esse oportet Magistrorum Sedis, et illi studeant connotare, quodnam praecipuum Consistat Vinculum Amicitiae, tam inter Fratres, quam et Nos inter et profanos, ut id querenti Visitatori referre noverint.

Tertium locum occupat Studium procurandae Aequalitatis, Certum enim est, nos per Naturam Aequales esse factos, ac quid quid diversitatum, hodie inter Status subest, illud factitium, ac ambitionis, quae esse, inde ortas esse partis Minoris Divitias, ac Potentiam, maioris vero partis Arumnas, ac diuinam Vexationem, neque existimandum est, quod per Deum, ne debili opprimatur, prospectum sit, Communis hoc est ignorantium opinio, qui

qui cum tranquille, et in abundantia vivunt, ad tutelam Legum,
 sub qua debiliorem perinde vivere asserunt, conclamando, semet
 ab illustri hoc, sed admodum difficili opere dispensatos esse
 credunt, Nos vero, qui pro Comuni majoris Muneris Prosperi-
 tate excubamus, ad severum Leges revocando Examen, Compes-
 cire debemus; quod haec ipsa Leges, velut per Potentiores Con-
 dita, sint adhuc. Instrummenta Oppressionis, et quidem ea
 magis periculosa, quod tacitam praesentent. Plurimum Com-
 plicamus Oculos unice in sortem Contribuentis nostri; videbimus
 ipsum sub immani pene fatiscere onere, cum tamen ipsi,
 nihilo magis, quam quod Leges admittunt, impositum habentes
 onus, Calamitatis Regis ad virum depingenda Imago, non
 sine Horrore aliquo Conspici potest, et cum in augevis
 proci Nominis Corde Indignationem excitet, de remediis
 est sollicitè cogitandum; nec est locus, nec animus, Omnes
 Status per Opinionem, aut per Leges Stabiles Convellemus
 verum unice illud, quod in Manibus nostris situm est Re-
 medium accipienda, quod duabus potissimum Viis assequi
 possumus. Si quippe Magnos ad nostrum Statum revoca-
 verimus, parvos aciem usque ad nos elevaverimus; Solli-
 citè ergo vinculandum erit Fratribus, nullum. Reale om-
 ni illi Fulgore, quò et Divitiae, et Honores, ac Potentiae
 splendent inepe Pretium, sed illud a particularibus Me-
 ritis esse metiendum, Credibile enim, quod ex Potentia
 nascitur, ademptà hanc perinde amittitur, illud autem,
 quod ex Rebus promanat, ^{durat} aevum, quoniam e cadu adverso
 sortis novum accipit splendorem; si haec, et similia Pro-
 tribus per Magistrum Sedis frequentes, et cum Energia
 dicantur, advescent paulatim majora etiam subseclis
 sciendum iustum sui Valorem aestimare, neque ipsorum
 Oculi, ad lumen momentanei alicujus splendoris acutissimi
 Pronipium

Principium hoc bene irradiatum, ac sanum omni cum Prudentia, ac Discretionem propagatum, eximios producat Officium, quippe Grandes hi, viso eo, quod Pastus, aut major Comitatus nullam peculiarem in animis bestie cogitationum ipsi procuret Alimationem, sed frigido Sanguine horde, aut, & Ambitionis Mentis intuscentur, Studebunt soli, dum per humanitatis, aguitatis, ac plaudē agendi rati, omnes Officia, sibi procurare gloriam, quanta, si hac loqutandi Methodus ad universos majores Domos pertingat, ex hinc sperari potest publica Felicitatis occasio? humanitas ovis erga inferiores proprium commendanda venit, hac vicissim in naturali Aguitate fundatur. Omnes scimus agraues nati, neque ullum inter nos Natura Discrimen posuit, si quibus igitur Contigit, Subditos, aut Famulos habere, hos mansuete habeant, sortem ipsorum non tantum, non edant asperiores, veliet Conditione Servitutis in se aliquotum difficilem, verum plauda agendi latrone mitigent. Industriam, Pacem, Amorem Patria, apud ipsos perinde invchere Studeant, ut omnes hi inferiores, in simili Fratre non Dominum, verum sollicitum Patrem semet habere intelligant.

Quarta venit Studium inspirandi Silentii; si nullum nobis adepet Motivum quam ex altissimum a Fratribus Deposendi Silentium, vel id solum sufficeret, quod ordo Noctis secreto servari debeat, ac per, in vigilandum sit, ne quapiam ad profanos pertingat suspitio, sed Respectu Ordinis provisum est solenni Fidei Sacramento, aut non debemus esse contenti, ut duntaxat huius ex parte probi Viri Officia expleamus, id ipsum

diffusum nobis observandum occurrit etiam in civili vita; ex-
 ceptum. Silentium semper constantis, et fixi hominis.
 Animi, maturi que Indicii est Indicium, ut ex sola homi-
 nis loquacitate levitatem Animi facile possimus metiri.
 Quare videndum est Magistro sedis, ut illi quidem, qui
 ex hoc sepe jam quampiam nacti sunt Celebritatem, et
 huiusmodi quoque Consequenter, quin alii etiam. Exempla de-
 serviant, alii viis adhortationibus, sed propriis. Exem-
 ples Magistro sedis ad colendam hanc Qualitatem exhi-
 bentur, praeque autem Magister sedis illis observare
 debet, qui cum quamvis Muliere intimamque alunt ami-
 citiam, sunt etiam aliqua haec in Conversatione Momen-
 ta, ubi totum Cor effundi solet, quare, si quidquam Ordi-
 nis Secretorum in vulgus dimanarit, tales primum in sus-
 pitionem vocandi sunt, et Magister sedis sollicitum
 dare operam debet, ut hac via in Originem Sceleris per-
 veniat. Observanda praeterea sunt ii, qui cum aliquo Pro-
 fano actionem nefariam, quam cum ullo Fratre habent
 Amicitiam, cujuscumque Amicitiae Fundamentum per Ma-
 gistrum sedis recte examinari debet, ac una videre, an
 non ejusmodi Securus finis subesse possit, qui Secretorum
 Revelationem post se trahat, quoniam, talis Frater Or-
 dini candidi deservire debet, quidnam subit, quod, ut
 ut cum tali Profano connexus sit intimus, illum tamen
 ad ordinem recipiendum haud existimet? Quia ad ejus-
 modi Amicitias Magister sedis semper vigili oculis
 intentus esse debet, ac curare, ne sacra nostra Respu-
 blica quodpiam modo capiat Detrimentum, Deum silen-
 tium etiam cum Profanis, non tantum ad res Meriti-
 Majoris, sed etiam Magis vulgares, extendi debet. Sci-
 mus

mus enim ex simili aliqua Indiscretionem Summa Dididia,
ac mutuas Persecutiones ortas esse, & aliquam Mulier,
culis est hoc Commune, ut cum ipsa ex sua penae ad
sustinendam Conversationem nihil adferre possint, a-
liorum Confidentialis pro Discursus sui Objecto habeant,
denique huius Qualitatis Praeexistentia Communem Con-
fidentiam attrahit.

Quinto venit Saevus ille Furor, qui vulgo Enthusias,
mus nuncupatur, hic ex intima recta Actionis, & opinio,
vis Persuasionis promanet, facitque, ut dum quispiam
se recte et cogitare, et agere sibi conscius est, ab hoc nuli,
lis Praemiis, nullòq; Metu sinit adduci patiatur: Inst,
quis hoc Virtus non est Donum vulgariū Animorum,
oportet cunctas Sententias jam examinasse, et pra-
vas aliorum Actiones sibi jam abunde perspectas habere,
ad hoc, ut aliquis suae Sententiā, suisque Actionibus
contentus sit, Nos hic Enthusiasmum ad alia haud
extendimus, verum revocamus unice ad Ordinem nostrum
et certè si ubi, hic certè Enthusiasmo Locus est, nam
sive Excellentiam Ordinis, et Constituti finis, sive for-
mam Gubernij, sive privata Emolumenta Consideremus,
nulla certè in hoc Orbe Societas tot tituli, ac nostra
nobis chara esse potest, hinc nihil est Magistro. Sed
negligendum, ut ultimam Devotionem erga Ordinem
inspiret, Quod tanto erit facilius, quod non circa
res imaginarias, verum reales versamur, et quidem
cas, quibus humana Mens nihil excellentius inve-
nire potest, dum igitur de rectitudine tam Intentionis,
quam et Actorum Nobis Consciū sumus, quisque utique per-
videt, et singuli nostrum, et totius generis humani in-

corrupte,

teresse, ut Ordo Noster nova in Dies omni in genere capiat Inven-
 menta, Et hoc est cetera quod Enthusiasmus, seu Intensio arden-
 tis in provehenda Ordinis Incrementa directi Desiderii veris-
 sari debet, pendet hoc a fandi, dexterritate, atque itidem
 Exemplo Magistri Sedis, ut Protestantism. Sacri. nostri Cal-
 legii Patribus perspicuam reddat, neque dubitari potest,
 quemvis honestum, et lecti Studiosum Virum, summam ac-
 centum ite in comoda Ordinis Desiderio, cui autem in-
 tenfionem hunc Gradum requiramus, ratio est. primo, quod
 itidem generale nobis sit Principium, ut nihil mediocre
 Cupiamus; Sed proci finis nobis sublimis positus est, ita
 cuncta Media sint perinde sublimia, dein quia nobis
 notum est, Hominem mediocri Desiderio semper effigna-
 tum, ac in lethargio suo Torpore congrescere, neque illi
 lem in agendo activitatem, ulla ratione, quam Deside-
 rij ad assequendum finem Ardore procurari posse.

Sexto venit Animi Constantia, quae ea est, dum
 quis a praesumpta semel Intentionis sua Executione
 proseguenda non recedit, ut ut hae qualitas robet,
 firmitatemq. Animi jam praesupponat, hanc autem
 inopitate sit admodum difficile, multum tamen pos-
 sunt et Exempla, et sollicita Adhortationes; confert
 huc multum proprium illud, ut Patribus perspicuam
 reddatur, nihil in hoc Universo Orbe humano Ingenii
 invicium esse, et certe si ad Exempla, vel Cautioris
 um curramus, facile apparebit, Regna fundata non
minis, ac destructa esse per obscurum quempiam Ho-
minem, modo irremissis obtinendi sui Finis adfit Ni-
 sid, Nine Magister Sedis in rebus parvis, et obis, quo
tamen quamquam in exegendo Difficultatem supponunt,
 Con,

Constantia sua Exempla praeberet, alios vicissim prosertim Meticulosos ad sectandam hanc Virtutem inducere debet, quippe in occurrentibus circa ipsos casibus, cum eisdem Consultare, ac in effectuione fortiter, ut Virum decet Cooperari. Unum aliudve Exemplum quod succedat, dici nequit, quantum in animis imbecillium etiam Hominum faciat Impressionem, quod si non succedat, causa obstaculi recte examinanda est, ac interea haud quiescendum, donec omnia talismodi Casus Correlativae in aperto Constituantur, unde pro futuro Consilium capi possit. De constantibus unice Viri ^{sublimi} ~~sublimi~~ Laude Viri resolutus dici potest, quod in suscepto Consilio Prudentiam, in exegendo vero firmitatem, ac Constantiam supponit, quin si aliquid etiam temere inceptum est, dicimus in rebus haud summi Momenti, adhuc tamen proseguendum est, praestat Consilium aliquod Malum succedere, quam vel unum Inconstantiae dare Exemplum.

Septimo loco ponimus Studium inspiranda actus vitae, et certe nihil est turpius quam Viros a Natura munifici omnibus adminiculis ad Summa donatos in Torpore, et Ignavia langvire, inde omnia Mala, quibus in praesens humanum Genus affligitur suam decunt Originem, dum nempe quiescentiam improbus perspecta Convivium suorum Ignavia, diversarum; aut Opiniorum, aut Oppressionum Iniquum ipsi imposuit, neque inventus est, qui perspectis praevalentibus hominis Intentionibus, partes Coetaneorum prorem tuendas, ac Moliminihus impietis Subum Virtutis opponendum suscepisset; Similiter abominanda Transgressus in propriis Amore ~~amorem~~ fundatur, dum parum ^{summus}

summus solliciti de alijs, modò opes nostrae cœdant, & hunc
 Res super Capite nostro cumulentur, aut Viri Studio Vir-
 tutis auerſus, suam non circa se, verum in Conſociis
 suis querit felicitatem, examinat ipsorum sortem, ac
 donec eam felicem reddat, nulla felicitatis nisi forte Con-
 scientia recta dicitur. Intentionis potitur parte, ad pro-
 pulsandam igitur non nisi vilibus animis propriam
 Ignaviam Magister sed, studeas Fratres suos conti-
 nûs occupare, eos propriis, qui paucioribus profanis
 detinentur Laboribus, occupationes autem ita acco-
 modanda erunt, ut ii, qui Talenti, aut Litterarum
 Cognitione pollent, verſentur circa res eruditae unâ
 acutiles, alij autem occupentur rebus Cognitioni ipsis
 rum, aut dexteritati commensuratis, hinc primi Ox-
 climis Fratribus dentur per Magistrum sed, diversa
 Themata super quibus illi Dissertationes conficere
 debeant, et quidem verbi gratiâ:

Pro Ecclesiasticis: an Mores hodiernorum Romano-
 rum, vel antiquiorum Idololatria adhibitorum meli-
 ores sint? ac si sit quæpiam Diversitas, unde hæc
 legi debeat? An sublata apud aliquam Nationem
 Inferni Opinione Mores in melius, vel deterius ver-
 tantur? cum subjugenda Ratione: an possit exister-
 re Atheistarum integer Populus, & quales arceat eis
 Mores? quid pro Societate sit præstabilius, an ali-
 quos Civis habere qui sint Athei, sed vere Virtutis
 Cultores? vel qui sint in Exercitiis Cultus Divini exacti,
 alias vero improbi Homines, et reliqua his similia.
 Convenit autem Studio in omni linea quomodolibet Qua-
 stiones, quæ cum fine nostro immediatum habeant
 nexum,

neum, seu cuius Solutis quempiam in Felicitatem publicam habere posset Influxum).

Pro Militaribus: an praestet in Regno Milites stipendiariorum, vel gleba annexos habere? quid magis Militem excitare possit? an spes obtinenda gloria, vel Mercedis? aut vero Amor salutanda Patria? an Militari Disciplina absque ea etiam, quae hodie viget, absoluta Superiorum Potestate rite conservari posset? An bona sit Institutio, ubi Adolescentes parati pro Patria Militari Educantur? quomodo arte subsistens Rivalitas, vel Orium inter Statum Militarem, & Civilem opportunissime sufferri possit? Quid sentiendum de Iuramento, quod Datis Discipline Romanorum Militum efficiebat? an non posset aliquod simile hodie inveniri, quod huic Datis aequipollere posset?

Pro Politicis: An Hungaria pro Latine Armentoria major Impopulatio desideranda sit? si ita, an Coloni ex exteris Provinciis evocandi? vel quomodo aliter propiciendum? an Optandum sit Hungariae Connexum? si ita, qualiter, et quibus cum Articulis, promovendum? Qua melior Lecta Lepartitionis institutenda Lectis? Qualiter cum Interfectione Militis cum minori Populi aggravio procedendum? Qualiter Loci Colonorum melior reddi posset? an possint suavi Lecti Limites figi? et quoniam sint illi?

Pro Moralisticis: Quoniam Moribus expediat Populo publicam Felicitatem zelanti? quoniam regni Moribus Populi Commutationem invicere potest? In quo Conditi, aut amor Patria? quae ratiōne ille magis Communis reddi possit? Quoniam debeat praeceptum esse Obiectum in Educatione? quomodo amor Penetris humani, cum

34.
cum amore Patriæ, qui exclusivus esse videtur conciliari pos-
sit? In quo consistat Felicitas publica, & privata? An
sufficiens, & stabile Momentum sit ad Juvenem in Exer-
citiis Virtutis conservandum, nuncianda intrinseca
Satisfactionis Desiderium, vel adhuc adque debeat Stu-
dium Gloria, Mercedis &c.?

Pro Juristis, et Publicistis: Quanam sit realis Re-
gni nostri Constitutio? an ea in illo statu conservetur
in quam per Leges reposita est? an Pari aliqua le-
sefactata, & quomodo reparanda? Quæ optima Guberni
Forma? an quavis, cuivis Regno sit accommodata? vel lo-
calibus Circumstantiis Commensuranda? an propter
Stabilitatem semel Constitutionem semper conservare
vel illam pro Novo rerum situ, in illam, vel hanc
Formam mutare? &c.

Ha quoad Celebras Litteraturæ Partes, eâ tamén
semper ratione, ut non vana Ingenij Assentatio, verum
utilitas semper publica Basim Dissertationis Consti-
tuit, si quæpiam inter Nos melior inveniantur Dis-
sertatio, jam aderit modus illam publici Juris ef-
ficiendi, ac meritis Authori reddendi Laudes, sed
ut ut hæc desint, sequetur Posteritatis Benedictio, quæ
agrior esse solet, ac civitatis nostri, & Dissertationes
hæ in particularibus Conferentijs perlegi, & examinari
possunt, absit autem omne in discutendo Fel & Ama-
ritudo, si etiâ quæpiam ridicula videantur, hæc
explodi non debent, verum placida Chrysi perstringi,
Omnes autem Dissertationes penes Archivum Evadit
conservari, ac subindè Visitatori exhiberi debent, qui,
si quæpiam ex his digniorem inveniret, illam ad
Congregum

Congressum deferret, ac ibi partim pro exemplo, partim pro
obtinenda Jacobs' Vires digna Mercede, Communis quippe
Ordinis Satis factione publicabit, earumque Insuperiorum
prooveabit. Secundi Gradus, vel debiliore Ingenij, Fran-
tres diversis Charitatis operibus occupari debent, aut
ut, quæ in promovendo Ordinis Insementa deserta sunt,
utpote: Copiatione diversorum Ordinis actuum, Expedi-
tione in Commune servandi bonum triquetrum, Instructi-
one miserarum Prolium, assistentia, & adjectorio Mili-
tari, & quid indigarium personarum, aliisque huius-
modi, quæ Prudentia, & Circumstantiarum Ratio Ma-
gistro Sedi, dicitur. Non sunt autem etiam physica
Pericula negligenda, quibus aliqui Fratres, magis, & Na-
ture robur nati obijci debent, ut quippe Corpore ad
quodvis Periculum obducato, huius ipsa firmitas non
sine ipso etiam anima reddatur propria.

Iam superius ad primum dictum est, Praesentem
Magistro Sedi, ab exmittendis Deputatis metiendam
venire, si igitur Congressus conpererit, Deputatos quo-
piam, & zelo Ordinis, et Notitiam varietate rerum
ac soliditate semet proximis, distinguere, justum
est, ut suam erga talem Magistrum Sedi, restetur
gratitudinem, hunc igitur in finem, ultra Magnum
Magistrum, & Provinciam eligentur adhuc per Con-
gressum dies alij Fratres, qui Congressui semper ads-
sunt, hocque Tribunal super Meritis Deputatorum de-
cidet, ac si quos, semet distinguentes, comperiet, ho-
rum Nomina in honorem Magistri ipsorum, super pe-
culatibus facienda erit Mentis, in certum Ordinis Li-
trum, qui Monumentum Gratitudinis munus
pabitur, referenda erunt, Hos autem Meritorum, &
Bittos

36.

libros vel ex eo omnino sereris, et a studio partium alienos esse oportet, cum, si vulgari Merito huius tribuatur Honor, de Minutis hac omne amissura sit Pretium. Libet huius Grati-
tudinis, omni quinto anno, dum Anniversaria nocte per Nos stabilita, Solemnitas celebrari, atque huius in finem omnes qui possunt Fratres Convenient, occasione aperiri, de Congressus perlegetur, si autem Magistri sedis quorundam No-
minum in hunc librum referentur, Communem totius Saxe-
Corporis accipiant gratiarum actionem, quae omni cum De-
centia, sine tamen ullo Pretio instituerenda erit, Quia ha-
c nostra in eam Gratiitudo per universa extraneae Gradra-
quibus cum nos coniungimus, erit publicanda, item dum
more ipsum contingeret, sumptibus Provinciae Maximoium
Monumentum ipsi erigeretur, ac Praetor, si medicus, si di-
stictus, si autem has non habeat, quippiam ex ipsius Fa-
miliaribus expensis Ordinis ad mortem intersteneritur,
et praeterea in Honorem ipsius, aut Poema quoddam, aut
funebri Oratio dicatur, ac foris in, exteris Editionibus,
quod Famia illius per totam Europam dimanet, excudetur,
Intererit autem circa procuranda ipsi temporanea e-
tiam Comoda, Congressus erit sollicitus.

Octavo. Silentio praetere non possumus Honestatem
cuius Studium praecipuum est Patriae Ornamentum,
neque ex ea ad postremum hunc Locum rejecimus illustrem
hanc Virtutem, quasi cura illius, primo post reliquas
habenda foret, sed quia, cum hanc aliquam in quovis
Fratre supponamus, nostras duntaxat hoc in passu
detegendas duximus Cogitationes, Honestum Virum
intelligimus eum, qui Officia erga Deum, erga Patriam
erga Amicos ad summum explet, fuit olim Tempus, ubi
inter essentialem, honesti viri qualitate, Religio constabatur.

ad

at hodie complures ipsi Divinitatis Kelos cultores, hanc
quiritatem ab Honestate putant sejungi posse, Nos
evidem vehementer cupimus, ut omnes Fratres solatio-
re Divinitatis, Ideā participes reddantur, si tamen
quempiam Divinitatis ignarum esse contingat, ipsa
latio ordinis, ut nempe nostrum credidum sacrum, te-
ctumque conservemus, id exposcit, ne hi huiusmodi
sua Sēsa publica reddant, aut alios, apud quos hoc
Dogma fuerit ne fors produxerit Effectum, in suam
sententiam pertrahere satagent, Quoniam prout aliquis,
qui nullam habere dignoscitur religionem ad ordinem
nostrum assummi nequit, ita si quempiam observet
Magister Teedj in deplorandum Atheismi Errorem me-
deo tempore lapsum esse, hunc ad Somitam Veritatis
omni tamen cum discretionē, ne quippe Error ipsius
aliis delegatur, deducere debet. Sed et alia, omnem
adhibere operam, ut quisque Fratrum, Ecclesiae, Cui
addictus est, cultum etiam externum rite observet.

Officia erga Patriam sunt ea, dum quis Leges,
moresque Vestros Patriae, ita semper sustinetē con-
sēdit, ut potius Facultatem, & Vita ipsius Satisfaciam
malit, quam illas sive infringere, sive quantum in
ipso situm est, per alios etiam infringendas ad-
mittere velit. Non existimet aliquis, nos Principis
oblivisci, dum Patriam nominamus, subintelligi-
mus Principem, qui ex Lege Caput est Nationis una
ac Pater, qui cumque Amore Complectitur Patriam,
dilegit et Regem, dum iustus est, vult autem ille tan-
to magis Iustitiae Cultor, quo plures in quovis
Regno

Regna inveniunt fuerint boni Cives, qui nunquam propriam, ut dicitur
 priclium semper Utilitatem, pro omnium ita dicitur. ~~Utilitatem~~
 scopo habent. Sed Princeps depravato animo. Phoenice. Re-
 pedit, aut illius Animus primum per viles adulatores cor-
 rumpitur, hinc odimus singulariter eum, qui omnes suas
 Actiones ad Conciliandum Regis Amorem conferunt. Et
 dum hoc immoderatum indicat Ambitionem, nam quo
 modo ille Regem, cuius personales non novit, et vis con-
 quam noscere poterit Qualitates, Amare propter ip-
 sum potest, Amat igitur, aut potius amare fingit,
 ut aut Potestate illius, in sua Commoda uti possit,
 aut favore ipsius immoderata sua Ambitioni satisfaciat.
 Si quis Rex sit, inditum a Natura Patria
 Charitatem, ob privata Commoda extinguere, sapienter
 erit ille idem Regem ipsum, ob spem majoris nefast
 Commodi proderet. Tunc est, quod Sententia Nostra si-
 miles adulatores, merito Crimine laesa Majestatis in-
 tentur, dum quippe pravis suis Consiliis maximum Re-
 gis Nomini adferunt Detrimentum, horum enim opera
 fit, ut Rex Populi Amorem amittat, quod utique nullum
 pro Rege majus Detrimentum esse potest. Tunc dum
 quis Patria servit, Regi servit, Ceterum qui Patriam
 diligit, diu, nocturne circa id versari debet, quid tra-
 ctione se ipsi utilem exhibeat, proximis quae ratione
 cam Morum partem, qui boni sunt, Conservandam,
 qui vero depravati, Corrigendam procuret, Relegue
 omnia Emolumenta, uti sunt Liberatura, Divitiis
 Potentia, periculosa videntur, et citius, tardius, Servu-
 tatem afferunt, dum videre debet, ne quae Populi Pa-
 tribus

rebus prima Necessitatis, quæ ad Victum, Vestitum, et habitationem pertinent, destituantur, Denique ne ulla Cæcitate Potentes debiliores opprimant, verò ut omnibus Viribus Comitatur, quò major populacuum suorum Numerus, felix sit, id est, ut omne id, quod sine Animæ, sive Corpus torquere posset, quantum humana Conditi admittere ab eisdem absit, vel avertantur.

Quoniam sunt Nostra erga Amicicium Officia ab omnibus quisque intelligit, hæc tamen præcipuis eo referemus, ut ipsius Commoda Nostris præponamus, ex hoc præcipuum fluit Sacrificium illud, quod saepe Amicitia a nobis deprecatur, Item, ut omnem videmus, cum ubique tum præcipue in Amicitia Adulationem, ac vitia Amicorum Nostrorum candido pectore aperiamus, ac de cætero Commodis ipsorum non minus, ac vitiorum, eorum ameniori cedenda nullò non tempore fideamus. In reliquo ad Honestatem pertinet Partis, sive, et his quidem non tantum solennibus, sed simplici etiam Promissione, Et ideo Cautos nos esse decet, ne quid temere promittamus, ut quippe ad Necessitatem frangenda Promissionis Nostræ haud cæponamus. Sed præcipuis honestum hominem Veritati studiosum esse oportet, ita nempe, ut a Veritate dicenda, dum res poscit, nec ullò metu deterriori, neque ad hanc tendendam ullò Premio semet adduci patiatur, hoc est verò præcipuis ead. æquivocas Declarationes, quibus abjecti non nulli homines utuntur, honestus Vir Virtutem in fronte sua gerit, et eandem firmò gradu circumfert, verò honestus Vir pro omnibus suis Actionibus Probitatem, & Virtutem Dilectam sequitur, Probitas autem est, dum neminem læseris, Virtus vero, dum

cuique

cuique tantum, quantum interest boni, atque utilij, praestiteris, Inde patet Sacri Nostri, quod struere peragimus. Aedificij, Basilicam Virtutem esse, ac proinde vel ex hoc patere, quomodo pro, bonum Virtutum, summo Ordinis Nostri ferri debere studis, quod tertiam Diuinitus Nostri partem Constituit.

Id. Tertium, nihil esse opportunius ad inspirandum Ordinis Amorem, quam hunc, secundum omnes sui Partes, Fratribus perspectum reddere, Si finem ordinis ex amemus, est ille ita nobilis, ut eò humanum Ingenium, nihil sublimius invenire possit, salus quippe Populi, si formam Gubernij spectemus, est illa eiusmodi, aique Basilicam Libertatis constituit, Huiusmodi Libertas aique, omne Pretium non nisi Anima honesta, & illustres per, videre possunt, ea Gubernij forma, qua viros graves, discretos, a praepediis licentiae non minus, ac impotentis hygi immunes, quosque provehenda publice Felicitatis studium aetui, quam ulla Legislatio possit, copulaverat, Viros denique Ambitionis, ac privatae utilitatis non tantum ignaros, sed Contemptores, verbis lecti, honestique studiosos decet, Si aeternum Media, quibus ad assequendum finem utimur, ad Examen levocamus, sunt unico probi Mores, quorum Praecepta non minus, ac Exempli dare volumus, quis erit adeo frigidus ad Sacrum Virtutis Nomen auditum, qui per, spectis omnibus his, sacri Nostri Instituti partibus, pedibus, manibusque in ordinem nostrum non properet, aut si jam in illustre hoc Gremium admitti meruit, ad provehenda Sacri Cetus Nostri Comma non exarscat, Videant igitur Magistri Sedij, ut cuncta haec Excellentiam Instituti nostri manifestam redderent ad, iuncta Fratribus ob oculos ponant, quod quidem Senum
Supremum

Supremum attinet, ille utique Josis explicari requirit, ac
animos duntaxat ipsorum, ad proseguendum huius ma-
gnam Scopum preparare, sed & de reliquo, si omnes A-
ctores, et Magistrorum Scdri, & Civitatum Objecta ad
propositum Finem levocentur, facile quivis Fortitum
in Amorem Ordinis accipietur; Quod Formam Gubor-
ni attinet, nos equidem huiusque omnem vicinorum
Civitatum Nostrorum. Dependendam effugimus, ac ita
volente summo Architecto fugiemus, deinceps etiam,
ac quis Nobiles hoc Natura Stimuli sit secutus Effectus,
apparet ex tanto rerum Nostrarum Successu. Quippe
eos duntaxat decet esse dependentes, qui sui ipsius
gubernandi incapaces sunt, neque dicat aliquis, nos
etiam nostros habere Magistratus, quibus ita prout
vicini nostri parere debeamus; est enim magnam
nos inter, & illos Discrimen, nos ipsi creamus, nobis
Magistratus, et quidem eos, quorum Probitas, Justitia,
et Zelus perspectus est, illi iis parere debent, quos
aut Libido aliorum, aut Sors fortuita Federat, Ve-
rum est equidem, magnam fore Magistrorum etiam
apud Nos activitatem, sed Magistri nostri non Vi-
ri, sed Cordibus imperant, nec imperant Verbo, ve-
rum Studio Libertudinis, cui nemo utique nisi infu-
mus resistat, illicitatam esse ipsi ad Bonum acti-
vitatem, nullam vero ad faciendum Malum; Et si,
quod tamen non speramus, aliquo mi pappi recti Limi-
tes transcendant, cum alioguin omni anno Congressus
celebrari soleant, opportunum huic Defectui afferri po-
test Remedium, et interea etiam Magnus Magister
quam

quamprimum de minima oppressione interpellatus fue-
 rit; Medelam in Continenti positurus est. Deinde per
 Congressum aliquem ea duntaxat tractantur, quae ho-
 tum in compleas respiciunt ordinem. Fluxima sunt
 Graduum privatae leuita arbitrio, uti est Caffarum
 Institutis, Gradus Politia, Boni Mores, qualiter aut
 Conservandi, aut invehendi? Magistratum suorum
 et electis, & Novorum Constabilitas, Exercitia charae,
 fatis, receptio Profanorum, Correspondentia cum alijs
 Gradibus, circa quae omnia, Leges sancire, & quidem Le-
 ges quodam ipsos obligativas, integrum est. Prate-
 rea non negligenda, etiam Fratrum privata, seu pro-
 fana commoda in quibus, provehendi, singularem
 adhibere debet Magister. Sed, Diligentiam, ut Fra-
 tres intelligant, non fucatas duntaxat ipsi fieri
 Promissiones, verum vim Sponsionum Notitiae
 sentiant. etiam, Habebit quidem Magister Sed, si
 omnes Muneris sui partes, vite expleat velit, cum in-
 meris Difficultatibus colluctandum, atque Animus, alta
 petens, dedignatur tale quid persequi, ad quod cuivis
 Ignaro semita pateat, Quod plures invenit Difficultates,
 tanto amplius crescit Ardor, easque ita fauli superat.
 Animo, ut dum jam in scopo congregetur, quasi nihil egi-
 se videatur, Animum praeparari, ad fortiter tollerandas
 non minus, ac letundendas, Persecutiones praeparationem
 habere debet. Nulli, majores excitantur Inimici, quam Kro-
 tecti, & veri studioso, hic se monstret, verum esse Lato-
 rum, libique pulchrum illud resque cupis hinc applicari
 posse. Virtus non terribita Monstris.

Codex Constitutionalis Provinciae Latoniae Libertatis.

Caput I.

De Systemate Latonia in his Regnis.

Juxta Constitutiones in generalibus 22^{ae} XI^{ae} Mensis
5775. ac subsequē etiam celebratis Congressibus Commun-
ni eo concurrentium Fratrum Condensae Sanctitas, pro
constabiliendo, ampliandoque in Regno Hungaria, Par-
tibusque ex annexis, sacro hoc Ordine, Systemati item,
ac periodicis quarumvis Operationum, et Corresponden-
tiarum, mutuoque Cointelligentia introducenda
Manipulatione, ex universis sub Corona Hungariae
actualiter existentibus, ac in posterum creandis, La-
tonis efformatum Provinciale Corpus, Magno propriis
Ordinis, ac altero Provinciae Magistris, in generali
Congressu electis, et eligendis, provisum, sicut quolibet
anno exgā alterutrum praefatorum Magistrorum In-
dictionem, ubi Commodius, et securius, visum fuerit,
eā Latone Congregabitur, ut singula quodam medio
exmittendorum Individuorum suorum eo concurrant,
ita etiam ad generalium ejusmodi Congressuum
Sphaeram, non solum totius in Concreto Ordinis, sed
et quorumlibet Quadrorum Merita spectabunt perti-
canda, Extra Congressus porro ejusmodi, quemadmo-
dum Quadra quot quot illa successivē etiam creata
fuerint, plenā respectu sui Corporis, in eis sive Poli-
tica, seu Aconomica legulando, gaudebunt Libertate
ita quoque, nullum Quadrum respectu alterius aliquam
agnoscat Dependētiā, ac muticam duntaxat Con-
telligentiam

14
Intelligentiam, et Correspondentiam ad invicem forebunt, a Magistris vero Ordinis, et Provinciali Magistris per Informationem Praestantem, et Propositionem, ab eis pendarum liberam Acceptationem non nisi Correspondenter dependent.

Caput II.

De Materialibus, Signis, et Apparatu.

Quoniam Diversi, qui ab olim apud Latomos utere, acerunt Apparatus, Graduum item Insignia, et Quadrorum Ornamenta, Traditioni potius Secretorum deservitura observarentur, quam ut essentialiter ad Instructionem, et Latomia Consistentiam requirantur, Confultius igitur videbatur Congressui generali ejusmodi Apparatus, et Insignia per totam hanc Provinciam abrogare, et inevitabilem duntaxat p. prout suis locis patebit, Quadrorum Instructionem definire, generaliter autem pro Quadrato cujusvis gradus rite confectum Planum cum subnexa Explanatione reservare.

Caput III.

De Latomia reformat.

Latomia in septem gradus prius Divisa nempe Pyronem, Sodalium, Magistrum, et Scotensem, Electum de novem, Electum de quindici, et ultimum Gradum I. modo in tres dividitur; nempe primus gradus est Pyro, et Sodalis simul sumpti. Secundus est Magister et Scotensis, Tertius sunt duo Electi. Secundum novum Systema reformatum ultimus Gradus nunquam convertitur in Forma.

Caput IV.

De Qualitatibus Latomo necessariis.

Latomo debet esse vir bone aetatis, id est 50.^{rum} Annum non

non excedere, et 20as superare, et plenè Sanitate, plenè
viribus Corporis, omniumque Membrorum gaudere. Nè a
natura deformatus, aut per Infirmitate, plane Defor-
matus recipi non potest, sed qualitates animi ejus
multò præstantiores, et eminentiores esse debent, Stri-
mas Exitus, Mens sana, & a præjudiciis defecta,
Corrumpendum, sunt qualitates primæ, & necessaria
Latoni. Vir ille, qui aut Ominine, aut Mulieribus,
aut pravis Moribus, vel tandem Tyrannidi, vita que
molli indulgere apprenit, vel etiam nunc addictus est,
semel pro semper a Latonia excluditur. Nè incafex
negotiorum actionum, Amicitia, Amoris Patriæ, & Li-
bertatis, Præjudiciis obsecutus, vel ad vitium, & Vir-
tutem indifferens, tanquam Ens non necessarium pa-
ritur excluditur. Non agitur hæc de quantitate, sed
de qualitate Fratrum, Passiones Dominantes, Latoni
debent esse Amicitia indissolubili erga omnes Fra-
tres, felicitas supra Attemationem procedentem a
mutua Notitia Virtutum, Amor gloria, Honoris,
Patriæ, Libertatis, Boni publici, denique totius hu-
mani Generis. Inter primas & maximè necessarias
qualitates Latoni est practica strenuissima obliga-
tionum profanarum, præterea legivirilis, ut Lato-
mus summum Desiderium monstrat in Latoniam
recipi, et profanus talis, qui Difficultates, nequit,
recipi non potest, sine Constantia denique, &
Observantia genuina articulorum Latonia, sine
Fidelitate sæpius comprobata, nec Inertia heu-
tionis locum habere potest, itaque multis gratæ, ut
ut alijs Virtutibus fulgens, pro Latonia inhabilis est.

Caput V.

Caput V.

De Instructione Quadri primi Gradus.

Quadrum teneri non potest nisi in Loco segregato, et omnino seuro. Monilia ad id necessaria non sunt alia quam Porta bonis Seris munita, aliquot Menſe, Sedes necessariae, tres Candela, Charta, Calamus, atramentum, et Vas unum pro Spiritu Vini, Si possibile est; Quadrum in tali Cubiculo servari debet, quod ex utraque parte vicinis providum est.

ad Complementum Quadri requiruntur.

1° Magister Sedis. 2° Magistri assiscentes 3° Secretarius. 4° duo Janitores ad Custodiam portarum. 5° duo Servi jurati.

Quadrum indicatur per Magistrum Sedis incipit per signa, et Oculum fraternum, deinde proponenter proponenda sine formalitate, fit conclusio, ordinantur Dispositiones, et terminatur per signa solita.

Officium Magistri Sedis est, proponere, vota colligere, et concludere.

Officium Assistentium est, Magistrum in omni his juvare, securitati invigilare, levis endos introducere. Officium Secretarii est, Extractis brevissimos, et succinctissimos secundum Alphabetum Quadri conficere.

Officium Janitorum est, portas, et Seras visitare, ac extracto gladio intrinsecè excubias agere, itaque si plures Portae fuerint, plures etiam requiruntur Janitores.

Officium Servorum juratorum Consistit partim in Juramento hic annexo praestito, partim autem in eo quod extrinsecè ad portas ferentibus Circumstantibus extractis gladiis Excubias agere debeant.

Jura:

Iuramentum Fratris Servi.

Ego N. N. p. D. D. vivo, qui me creavit, quod Officiū mihi per plurimum venerandam Societatem Latomorum concessit, usque ad Mortem fidei, tor, & indefeſe gerere, Secreta mihi communicata in Corde meo servare, Portas mihi concessitas cum Deſiderio Langvini, & vitæ meæ custodire, profanum omnes arcere, nihil intueri, nihil audire, nihil exſpicere, & edoceri velim, nisi ad id constituer. Suro ulterius Fidelitatem, & cæcā Obedientiam sine & ceptione omnibus Venerandis, huius Quodri Fratribus, et in huius fidelitatis meæ Pignus devotio Vitam sanguinem, vires, Bonos & Servitio Venerandorum Fratrum. Quod si unquam Iuramentum hoc meum infringere, disperdas me Ultor D. D. D., capiant Demones animam, et Corpus meum ad penas ceteris, nisi Tartari, ubi in æternum Tormenta Inferni sentiam, sic me D. D. D. adjuvet.

Caput VI.

De Forma Receptionis Tyronis, & Sodalis.

Præsuppositis Qualitatibus necessariis, et in Characteribus Latomi comprehensis, Subjectum ad Receptionem dignum inventum, Fratribus omnibus ejusdem Quodri proponi debet, Vota omnia pro tali esse debent, & Defectus unius Voti Receptionem impedit. Habitis omnibus Votis, nominatur Frater, qui proprio recipiendo Ingressum in ordinem Latomiae per Parabolas, & Symbola proponit, aspernante illi, datur ipsi Dies, & Hora, ac locus ubi quo Receptionem expectare debet, ordinantur Duo Fratres, qui eundem inde

inde deducant ad Cameram Preparationis, ubi eidem Moni-
tari aliquod scriptum proponi potest, proponendum est
maxima Difficultates, solutis his deducitur ad Januam
Ordinis, quæ ad primum debitum aperitur, et in limine
sancti queritur ab ipso Nomen, Cognomen, Aetas, Rati-
o, Patria, Character, et Nobilitas supponitur; anno-
tatis his introducitur recipiendus, et ante Mensam Ma-
gistræ sedis velatis oculis constituitur, ubi objectis
ipso adhuc aliquot Difficultatibus, fiunt eidem Propo-
sitiones, scilicet, quarum prima Periculum Vitæ, secunda
Facultatum, tertia Laudis et sui Honoris spectant.
Is qui primas Propositiones denegat, vel ipsi tertiam
acceptat, inhabilis est pro Receptione, et instantaneè
remittitur, Secus autem proponitur ipso Juramentum
quò præstatu existimatis Candelis, Sacer Igni, et Spi-
ritus Vini succenditur, deligantur eidem oculi, præ-
sentantur ipso Fratres, gladii extracti, et in Pectus di-
lecti, fit eidem Exhortatio brevis, obligati, rursus
oculis ejusdem extinguitur Flamma Sacra, Candelæ
accendantur, aperiuntur demum oculi post brevem
allocutionem, per Fratres omnes presentes dantur
ipso Signa, et Oculum Fraternum, fit ipso Expli-
catio brevis, gradus Consecuti, obligationum præsum-
ptæ ipso Nomen congruum, denique Quadrum
terminatur per Orationem brevem ad Meritum
huius tendentem.

Caput VII.

De primo Gradu seu Tyronis, et Sodalis.

In primo Gradu seu Tyronis et Sodali, signum est
appositis manibus, dextera ad Collum, Tacitus.

Leffera

49.
Tessera ordinaria. Subalcan; Tessera singulari, Iaktin
et Bont.

Caput VIII.

De Cathéchismo primi Gradus.

Q. Vastis. Ene Latomus?

R. Respondum. Fratres mei me pro tali recognoscunt.

Q. Per quid. Cognoscitur verus Latomus?

R. Per signa externa, et mores.

Q. Da mihi signa externa?

R. Hi dantur signa externa, ut appositio dexterae ad Collum, pulsus in Manibus, & Tessera singularis syllabisatur.

Q. In quo consistunt Mores Latomi?

R. In practica Obligationum profanarum, in Honoris, et Gloriae Studio, Amore Fratrum, & Patriae in corde imparido, in odio Praejudiciorum, & In trepiditate.

Q. Quomodo vocatur Latomus?

R. Gabon.

Q. Quomodo vocatur Mater Latomi?

R. Vidua.

Q. Quomodo vocatur Filius Latomi?

R. Lufton.

Q. Qua est prima obligatio Latomi securitatis, causae?

R. Videre ut fores sint occlusae, & ne quidpiam adventatur per Profanum.

Q. Quis est Profanus?

R. Omnis ille, qui non est Latomus.

Q. Quomodo monebitur Latomus, quoad securitatem?

R. Per Pluviam, vel pluit.

Q. Vastis.

50.
Quæstio: Quæ est Clavis Correspondentiæ Latoni, seu
Tyronis?

Responsum littera J.

Caput IX.

De Iuramento Latoni.

Ego N. N. juro DEO omnipotenti, Creatori hujus Un-
iversi, et Cæli Latoniorum venerando; quod My-
sticia Latonis mihi pandita in Corde meo Aeternum
sepulta tenere velim; quod eadem nec Verbis, nec Si-
gnis; nec Scripto; nec Typo; nec Sculpto, nulla deniq[ue]
ratione intelligibili, ulli Profanorum, minime vero
meis Amicis, & Consanguineis profanis revelare ve-
lim, juro, et voco Amicitiam Aeternam, & Amorem
Fratribus meis Latonis, etiam Detrimeto Vitæ, et
Fortuna meæ, ac Scelus Honorem meum publicis De-
decori, Corpus meum crudelissimis Tormentis, Ani-
mam meam Damnationi Aeternæ voco. Si me Deus,
Honor, Libertas, et Gloria adjuvet.

Caput X.

De secundo Gradu.

Gradus secundus seu Magistri habet Signum ap-
positionis Manus ad Frontem, cum pedibus uno retro-
sum, Tactus est repetitio duorum primorum addi-
tis, adhuc — — — Tesseræ Ordinarie Schiboleth, Tesse-
ræ singulæ; Mak-Dena k quæ etiam syllabatur.

Caput XI.

De Instrumentis Iudici Secundi Gradus.

Cubiculum obscuriss. lugubrem præferens speciem,
Candelo

51
Candela flava, una alterave Calvaria, Menda, et Sella m.
versa in medio Cubiculi quasi Fumba, nigro panno facta
Magistri vero stantes esse debent.

Caput XII.

De Modo conferendi Gradum secundum.

Promovendus ad hunc gradum Frater ad separatam
Cubiculum seclauditur, ad quem dein unus Magistrorum
e Quadro exmittitur, querens ab eo, an Promotionem deside-
ret, an item sustinendis arduioribus ad hunc gradum Probi,
domet parum ceperet, an denique Censuram Cuiuspiam, aut gra-
viori culpa obnoxius non sit, cuius Responsa in Quadro
relata, si pro congruis acceptentur, idem qui prius, ad
eum convertitur Magister, manumque apprehendendum ad
Portam Quadri deducit, vertitque eum Tergo versus Portam,
quā apertā, unus adhuc e Magistris accedit, et promo-
vendum Fratrem tergo versus Retrogradē introducunt
ad Quadrum, et ad pedem Velamenis nigri in medio Cubi-
culi existentis eundem sistunt, ac paulō post, ad con-
spiciendum quasi Cadaver, ante pedes suos prostratum,
dissectā ad Magistrum Pedis facie vertunt, quō factō
Magister Pedis cum Indignatione quādam, seu fictam,
seu verum quodpiam Delictum promovendo Fratri ob-
jicit, et censet eum e numero Fratrum eliminandum,
Reliqui vero Fratres, et Magistri unanimi consensu, eum
Eliminatione dignum proclamant, atque postquam
Is Objectionem sibi factam diluerit, diversa adhuc
pro ratione Subjecti promovendi sunt eadem Propo-
sitiones. Historia dein Magistri Hystoriam ipsi Celegitur,
sub cuius Lectione Reliqui Fratres ternos Dolores triplicis
ordinis, Signis Contestantur, ac tandem promovendus.
Fratres

Frater deumbit supra velamen nigrum in medio cubili extendum, quem reliqui ter circumcunt, ternā loquū, bi voce pronunciantes: Magister Hyram est mortuus. Magister autem sedis jacentem arripit per digitum manus, subitoq; lemittit subjungens cum reliquis Cato recedit ab ossibus. qvō finito Magister sedis jacentem in tribus punctis pede quippe genu, & Tergō unō fetu tangendo elevat, et tam ipse, quam reliqui Fratri ad, stantes, eidem elevato Fratri Verba Mak=De=kak, et A=ho=va mutis dant, et quidem subtili Tono ad aures in forma terni Osculi, qualibet vice Syllabam unam pronuncians.

Caput XIII.

De Cathechismo Magistri.

Q.uestio: Ene Magister?

R.esponsum: Sum. examina me.

Q. Da mihi signa externa Magistri.

R. hic dantur signa externa.

Q. In quo consistit Scientia Magistri?

R. In Notitia Mortis Magistri Hyram.

Q. Habesne Notitiam hanc?

R. Habes. Magister Hyram erat Architectus primus Regis Salomonis in edificio Templi Hierosolymitani, quod ille singulari Prudentiā, et Sapientiā dirigebat, Fortitudinē, pro Constantia, Aconomiā, pro minuendis sumptibus, Decore, pro Ornamentis; Erant malevolitres, qui Invidiā tacti contra Magnum hunc Magistram, Artem hanc regiam Architecturā sine fatigio possidere anhelabant, et ideo conspirarunt, Mysterium artis, bonis, vel malis modis a Magistro Hyram extorquere; dum ergo Ceteri Hyrones, sodales, et Magistri

hora duodecima profectioneecessissent, & Magister Hiram Laborem eorundem secundum Consuetudinem suam vitare vellet, adexpectarunt Ipsum hi tres Siccarii, quorum primus, dum ille intrasset per Portam Meridionalem, ab ipso protervi Arcanum hocce postularit, et respondenti Magistro, quod Ars hac Studio, & Labore gravi debeat, Ictum unum Fuste lignea ad Caput infliccit; quo Ictu Conturbatus Magister Portam Quasus petiit, ibi autem ab alio Siccario adexpectatus ad idem Postulatum; eidem idem respondit, & ab illo ferro gravi percussus est, in tantum, quod in Terram collapsus sit, Sed receptis Viribus surrexit, et ad Portam Septentrionalem properavit, ubi denique per tertium Siccarium pariformiter exceptus, Ictum unum cum Malleo ad Caput accepit, a quo collapsus Animam emisit; Siccarii hi tres Corpus Magistri Hiram ad Apicem Montis vicini deportatum sepeliverunt in Terram, & supra Sepulchrum ejus Virgam arboris Accaciae implantarunt, sequae intra alios fideles Sodales ceperunt, qui dum intrasent Templum pro reassumendo Labore, illud autem Cruore tinctum, & Magistrum suum destitutum invenissent, Nuncium hunc tristem ad Regem Salomonem retulerunt, qui illius Exquisitionem Magistri Hiram ordinavit; Contigit autem quod aliqui Magistri Montem in quo sepultus erat Hiram conscenderent, ubi unus videns Terram in Tumulo nec coniectam extraxit Virgam Accaciae, quae in radice sanguine

57.

Sanguine Magistri Hyram fineta erat, aperta ergo Sepulchro invenerunt Corpus eiusdem, et illud ad Templum Salomonis. Retulerunt, ubi Luctus, & Dolon enormis omnes invafit, quod Vir tantus, atque cum illo Stracum totius Edificij pervenerit.

Q. Quis fuit Magister Hyram?

R. Vir maximus, Cultor Pietutis, Labori, Honoris, & moris, Boni Publici, et Gloria, quæ omnia intra Mortales introducere voluit.

Q. Qui fuerunt Siccarii ejus?

R. Tres Malevoli.

Q. Quis fuit Stimulus ejusdem Mortis?

R. Invidia.

Q. Quæ est Clavis Correspondentiæ Magistri?

R. Littera M.

Caput XIV.

De tertis Gradibus utriusque Ordinis Electorum.

Gradus tertius seu Electi, habet signum Extractis Regionis manu sinistra, et Elevatio ejusdem ab uno, et Percussio Frontis manu dextera ab alio. Tactus presentatio Pollicis dexteri ab uno, et Compræhensio ejusdem ab alio. Pulsus..... Tempora ordinariæ Schiboleth, singularis Nicon.

Caput XV.

De Instructione Quadri Electorum.

Cabriculum obscurius, Magistri sedentes in consternatione declinatis Capitis, & Oculi manu grati obvertatis altum tenentes Silentium.

Caput XVI.

Caput XVI.

De Modo Conferendi Gradum tertium.

Promovendus ad hunc gradum in distincto Cubiculo Constituitur, ac per Electum & Avadræ camisum interrogatur, an ad summendam de Interitu Magistri Hyram Vindictam omnino de promissis sit, et an Vitam, facultates, omnemque Fortunam, et Honores suos, hoc fine immolare velit? Super quod congruè respondit, postquam Relatis desuper in Avadræ facta est, Rediit prior Electus, promovendumque instruit, qualiter Avadræ ingredi debeat, Dextram nempe, constructâ ad instar mortui Capitis, Polè. extensam præse ferendo, et Cum Ingressu Verbum Nicon exclamando, ac cursu celeriori ante pedes Magistri sedij providendo: quò factò surgunt omnes, et is sur, gese jubetur, et conclamant Celigor etiam Nicon fuit deinde promovendo Avastiones diverse, ad hunc gradum accomode, circa videlicet Vindictam qualiter, & quam promptè incipienda, ac tandem Celegitur eidem Historiæ de Vindicta in Siccaris Hyrami qualiter exercita.

Caput XVII.

De Cathéchismo tertii Gradus.

Avastis: Ecne Electus?

Responsum: Cum favente Deo, & Fortunâ.

Q: Et quid es Electus?

R: Ad Vindicandam Mortem Magistri Hyram.

Q: Quæ sunt signa Vindictæ tuæ?

R: dantur signa, & Testera.

Q: Quid significat Nicon?

R.

De Vindictam.

IVY

Q: Quot fuerunt olim Electi?

R: Novem, & Duodecim.

Q: Quot sunt modo Electi?

R: Tot quot Digni huius Officii reperiantur.

Q: Quomodo vocantur Sicarii Magistri Hujusmodi?

R: Stokel, Abiram, & Formosus.

Q: Quae fuit Vindicta primorum Novem, & Duodecim Electorum?

R: Dum Salomon exmisisset Novem Equites ad exigendum primum Sicarium Abiram, horum post divergendam Viam deperditus est unus, qui iniecit in Rusticum quendam, hic interroganti Equite, de Persona suppeti Sicarii revelavit speluncam ubi Abiram degabat, intrans eam speluncam Egres, vidit Sicarium dormientem, et in Mense una Pugionem unum, in angulo Forcem salientem, in medio Cavernae Lampadem ardentem, acceptis Pugione transfixit Caput Sicarii, quod postea Gladio amputavit, et de aqua saliente bibit, et Lampadem extinxit, tandem Pugionem, & Caput suum portans e Caverna exivit, & recta ad Salomonem pertigit, qui per redeuntes alios octo Equites de Sorte Noni anxius factus, per Nonum hunc voce Nicon salutatus, & per Caput Sicarii pacificatus fuit.

Q: Quid factum est postea?

R: Nihil amplius, quia Vindicta Completa fuit.

Q: Quid est Symbolum tuum?

R: Seedalkaim.

Q: Quid significat hoc?

R: Nomen Ultoris.

L.

57

Q. Quid fecerunt Equites quindecim?

R. Eratirunt secundum Siccarium Magistri Hyram

Q. Invenieruntne illum?

R. Mortuum jam, et jacentem in sepulchro Avignione

Q. Quomodo Vindicta haec Completa fuit?

R. Per amputationem Capitis, & Dissectionem Cada-
veris in quatuor Partes.

Q. Quid est Symbolum tuum?

R. Makaresch Nicon.

Q. Quid significat haec?

R. Quid nullum Crimen maneat multum.

Q. Qua fuit Pars tertij Siccarij Formosi?

R. Nulla quidem hucusque, attamen haec Infum me,
nec per me, & Fratres meos.

Q. Qua est Clavis Correspondentiae Electi?

R. Littera E.

Caput XVIII.

De quarto Gradie.

Q. Quastiones I^a Quid est Latomus?

Q. Quomodo explicat vocem Hyram?

Q. Qui fuerunt veri Siccarij Magistri?

Q. Quid fuit Salomon?

Q. Qui sunt Ultiores Mortis Magistri, et qui eo-
rum Frimici.

Q. Quare Numerus eorum ab Antis tantum in No-
vem, & quindecim Consistebat?

Q. Quid est finis Latomia.

Caput XIX.

De Aconomiis Qvadratis.

Nullus

Nullus res receptus Frater, vel Nummum tempore Receptionis, nisi Contribuere debet, nec audeat, Abolitis Ornamentorum Vestitum, Mobilium, expensas prius usitatas inutiles reddidit. Necessitas Exensarum iudicatur in Evadro per Vota unanimia Fratrum, quæ Necessitas vel Bonum Commune Evadri et Fratrum, vel unius Membri particularis pro Scopo genuino habere debet. Pecunia pro Similibus Exensis necessaria, consignatur duobus Assistentibus, qui super ea Ratiocinium iterum Evadro reddunt. Repartitio Contributionis, pariter fit in Evadro secundum Gradus, et Facultates; Servis Salarium aliquod Moderatum vel mensuratum, vel annuatim ejectari potest.

Rituale.

Antequam Evadrum inchoetur Magister Sedis quærit ex Assistente primo, Frater Assistentis prime! quæta hora? hic respondet hora duodecima diei, vel media diei: ad Responsionem hanc Magister Sedis dicit: Ergo Tempus est jam Fratres Charissimi, ut inchoemus Laborem Sacrum; ad ordinem Fratres! deinde cum appositione Manus dextere ad Collum primo Magister Sedis dicit: Evadrum Typicum est inceptum. Idem Repetunt singillatim duo Fratres Assistentes, post hos omnes in Evadro existentes Fratres simul, sicque Labor inchoatur; et hic est Modus inchoandi Evadra, cum Distinctione illa, quod si Evadrum Magistrorum, aut Electorum est celebrandum Ly Typicum, illud substituitur. Si deinde aliquis nec recipiendus

recipiendus sit, Magister. Pedis eundem bene, et ordinatè propo-
nere debet, habitis quæ votis, unum e Fratribus suscipiendo
ignotum, vel duos, si majori ad sint Numero Fratres ex,
mittere, qui illum in Cameram Dispositionis inducat,
hocque per se præstitum esse, Evadere referat: eundem illum
post Relationem, cuius exmittere debet Magister Sedij
ut quærat ex illo, num adhuc verum Desiderium habe,
at suscipiendi in Ordinem; idem ipse proponere debet
illi, multas illi sufferendas testare Difficultates, Proba,
Pericula, an et ad hæc Omnia se resolvat: si paratum
ad omnia ostendat animum, vel secus, referendum
est ad Magistrum Sedij, qui deinde per eundem jam se,
prius emissum, candidatum Clausis Oculis introduci
jubebit, qui introducturus est, ille cum introducendo
debet subsistere ad Portam Evadri, et pulsare more
Latomæ ad Pulsum vigil dicit Magistro Sedij,
Multum Venerande Magister, pulsatur more Latomæ;
ad hæc Magister Sedij ad primum Affixentem dicit,
Fater Affixens prime! pulsatur more Latomæ;
videas quis sit? Affixens prius committat idem
verbi isdem Affixenti secundo, iste vadet ad Sa-
mam, et hanc semi aperiendo quæret quis est? Intro-
ducens respondet, Nobili Profanus petis immitti
in Sacrum Ordinem, hoc repetet Affixens secundus ad
primum, iste ad Magistrum Sedis, Secretarius deinde
ponet suas Questiones, quomodo vocatur? Aquis Con-
ditionis? Patriæ? Religionis? Aetatis? his habitis:
Affixentes duo recipiunt introducendum ab Introducen-
te, et medium intra se collocant ad Mensam Magistri
Sedij e Regiæ hujus, Magister Sedij deinde Ton^{us} molli,
plaudo.

plaudo; et quasi precanti quæret ex Candidato sic. circiter: Do-
mine mi! quid permovit Te, ut huc venias? quò Animo. veni,
Hi huc? Curiositasne te induxit, vel Levitas aliqualis? aut
plane prodendi Animus? non est ne substitutus per aliquem?
Questiones ista, non una post aliam; sed accommodata ad
Responsa Candidati post moram aliquam fieri debent: Si
et ad has unice Desiderium suum sincerum, & verum
attendat, & dicat se habere, dicet illi Magister Sedis
circa sequentia: Mi Domine! quod desideras magnam
est, & non nisi per multa Pericula, Difficultates, et Pro-
bas gravissimas illuc pervenire potes, perpendas; an
et ad hæc etiam te resolvere possis? potius receda, nunc
quam te serò peniteat desiderasse, & acceptasse id,
quod non cognovisti; Nemo te cogit, Tempus habes,
recogita, & abscede, si ita lubet; si et ad hæc Reso-
lutionem suam pandat, ultrò dicet illi Magister Sedis
ejus mi Domine! nunc certe offert se Caput quiddam, & oc-
casio in qua tu resolutum, & intrepidum Animum tuum,
adeoque sincerum Animum, et verum Desiderium tece-
ptionis Tuae in Ordinem hunc sacrum Commonstrare po-
teris, hic proponi debet Candidato Caput quiddam, cum
Periculis vite conjunctum, si istud acceptet, ultrò dicet
illi Magister Sedis mi Domine! est et alter Caput, in
quo tu verum Amorem Ordinis, & Fratrum Commonstrare
potes, & debes, ut dignus reputeris Receptione; hic alter
Casus Liberalitatem probans proponetur; si & hunc ac-
ceptet, dicet ipsi Magister Sedis: Domine mi! laudo in-
trepidam Resolutionem tuam, laudo Amorem tuum in Or-
dinem, & Fratres, ecce nec Ordo Tibi vult esse ingratus, sed pro-
ponit tibi Media, & modos, per quos tam Resolutionem,
quam

quam liberalitatem tuam temerari vult; hic proponatur
Casus aliquis inhonestus, cum utilitate tamen Candidati
summe connexus, si reppuat, acceptare urgeatur hic. Mi
Domine! Tu Actus huius tale Instrumentum eris, quod
pandi nunquam potest, erit Actus ista solis Fratribus
Cognita, isti aliunde Silentio aeterno tibi senebuntur,
Utilitas ex Actu isto tibi aedet summa, vide cur non
acceptes? si nec tunc audeat, Continuetur Magister Se
dis sic: cum neque hac ratione gratitudinem nostram
acceptes, restat adhuc, an Iuramentum, quod nec Reli
gioni, nec promissis tuis Resolutionibus contrariatur,
te obstringere velis; non tantum in praeiis ad quae te
jam resolvisti, sed et in aliis quibus cunque evenibili
bus; longe maioribus Periculi plenis lapibus: Vis ne Iu
ramentum istud etiam, quod nos omnes ligati sumus
praeferre? perpende: quia certe terribilia, & horrenda
te praestolantur, & manent, adhuc cedere potes, heu,
Cogita quid audeas mi te succipere: si et ad haec reso
lutus maneat, prolegetur ipsi Iuramentum: sub cui
us Lectione Fratres omnes Pileis depositis Habunt,
recipiendus vero iubebitur fletere genu sinistro, &
tres Digitorum Dextera gladio Magistri apponere: Iura
mento deposito queres Magister Sedis ex recipiendo
semper adhuc placidus Tonus: Vidne videre Lucom? reci
piendus respondet omnino: Magister Sedis vero di
cet adhuc molli Tonus celeriter illi Oculi, et affas
bitur recipiendum jam severo Tonus, & truci vultu,
Fratribus quoque reliquis idem praestantibus hac
Modalitate: Contemisce, et expavescere, si unquam
Iuramenti

62.
Iuramentis, quod modo prestitisti, oblitus, Proditor effectus
fueris. Time: Vindices dexterarum nostrarum, si Fidei, & Amicitiae,
quam nunc iurasti immemor; perfidus evaderis, Time, et
scies omnes hos, qui strictis in Pectus tuum Gladiis Te
circumstant, et alios per Universum Orbem: magno Num-
ero Congregatos Latrones certissimos futuros Ultiores ne-
fandi tui facinoris, Nec Ara, nec Tempula, nec Throni
Regii cadent te securum ab Ulione nostra; ipsum ex
anime jam cadaver persequetur Vindicta nostra, ab
inferis ipsis repetemus perfidam, proditricem Animam
tuam; Cave, Cave unquam Proditionis, aut Perfidiae,
vel fidei fragus fieri, eris triste Exemplum, Morte
noteris, infami, & horrenda. Post mortem: jam lani
Fono: Obliantur illi oculi: deinde accenduntur rur-
sus Candela, et exstinguitur Ignis sacre seu patridis,
Religantur iterum oculi recipiendi; Fratres circumstant
illum Gladiis ad Humeros suos acclinatis vultu pla-
cids, amicos, et fiet per Magistrum Pedis Allocutio
similis ad recipiendum; Audiisti Amice! quam ter-
ribilis te maneat Porro, & Vindicta, si unquam Pura,
menti, et Fidei amico oblitus perfidus, aut Proditor
fueris; audi jam nunc, quam felix, & beata te mane-
at Conditio, si Fidem, Amicitiam sanctam, inviolabilem
Conservaveris, omnes qui te huc circumstant, & per Uni-
versum Orbem dispersi sunt Latrones, Gladios, quos se-
cus in Pectus tuum conversuri erant, in Defensionem
tuam stringere parati sunt, in extremis quibusvis De-
riculis Fame, Honoris, Facultatum, & Vita, veri, sinceri,
et strenui tui sunt Defensores, nullam unquam te
Patum

Tactum tanget, et non certum Subsidium, Sublevamen, & Conso-
lationem in Amica Ope, & sinu Nostro reperias, omnes nos
juxati sumus Amici tui, tuorum vero Inimicorum Per-
spectores, Pindicos immutabiles, aeterni. his dictis Ma-
gister Sedis Pladio suo accepto, et humeris recipiendi
impositis, eodemque Tactum gradus dando dicit. Ego te
creo in Patrum Tyronem, et Sodalem, hincque jubet il-
lum duci, Pileum, Framineam ipsi dari, et reverti.
Si plures sint suscipiendi, eodem modo cum illis pro-
cedetur, et Catemonius peractis dicitur ipsi

1^a Quod Propositiones illa tres mere Proba fuerint.

2^a Explanabitur illi, vel potius legatur ex Codice, Lato-
miam esse duplicem, quia Causa Reforma, quis
Magistratus, & quid Causa?

3^a Recitabitur Catechismus, et huius dabuntur illi signa omnia

4^a Explanabitur Planum Gradus quem suscipit, & da-
bitur illi osculum Paucis.

Si plures adhuc Propositiones faciendas habuerit Magister
Sedis, aut alter, ordine proponet, his finitij. interrogabit
Assistentem primum, Frater Assipiens primum quanta hora?
iste respondebit, hora duodecima Noctis, vel media Nox. Ma-
gister Sedis deinde dicit: Ego Tempus est, ut dimittantur
Fratres a Laboribus, ad ordinem Fratres, dicitque cum
appositione dextra ad Collum Evadrum Tyronum. est
solutum, idem repetent Assipiens primum, et secundus
singillatim, deinde omnes Fratres in Communi, posthac
dant Vola omnes Tactus Sodalium, et pronunciant
ter Vocem Hucce, et dant sibi osculum Charitatis
hincque Finis imponetur Evadro.

H. H. H.

M. E. A.

Explicatio Plani Typonis, et Sodalis.

Planum hoc in Latomia Ordinaria serviebat pro primis duobus gradibus, modo servit pro primo gradu, representat Portam Salomonis Templi, cuius Janua occlusa est, Gradus septem, denotant illos septem gradus, qui in usu fuere, qui vero modo Contracti sunt in tres gradus, Præmentum multo labore expositum denotat omnes Gressus Latomiæ ita Regulari debere, ut non nisi in Semita Iustitiæ, et honoris ambulet, duas Columnas I et B. significant duas Tesseræ in Cathedra comprehensas, quarum secunda non explicabatur Typoni, sed tantum Sodali. L denotat litteram P. tres fenestras spectant orientem, Meridiem, Occasum, ad Septentrionem enim nulla habebatur Fenestra. In Septentrione videtur lapis cutius crudus, qui pro Labore Typorum deservit, reliqua Instrumenta Latomia denotant partem Iustitiæ, Rectitudinem Cordis, et Animi, Diligentiam et Solertiam, et Prævisionem securam. Sol, Luna, et Stella denotant, quod de die Sol, nocte vero Luna, et Stella omnes Gressus, et actus Latomios lustrant, hi ergo iusti, honesti, et boni esse debent, Splendens Stella denotat supremam Sapientiam, quæ illis, minuat Quædum, quæ docet Semitas Iustitiæ, tandem Peripheria denotat Trinitatem.

Explicatio Plani Secundi Gradus.

Planum hoc in Systemate antiquo, serviebat pro tertio, seu Magistri Gradu, modo vero Constituit secundum, seu Magistri, et Scolaris Gradum. Tumba representat Tumbulum, et Calvaria Caput Magistri Hyram, Ichora est nomen Sanctissimi Tumbæ inscriptum, Semite tres denotant

Caput Sicari ad suum Regem Salomonem attulit. Sol
 oriens denotat ortum Dii, atque Sapientia, Virtutis,
 et Iustitiae per justam Pindictam, Luna occidens denotat
 excessum Criminum, Ignorantia, et Tenebrarum, Littera N
 denotat Nicor, seu Pindictam.

Alphabeticus Ordo Quadrorum.

Budense.

Crisiense.

Essekiense.

Glinenum.

Liccanum.

Varassinense.

Lagrabienense.

Congressum